

Algemene Ledenvergadering 2017

Hierbij nodigen wij u uit voor de Algemene Ledenvergadering van de NVON op woensdagmiddag 19 april van 17.00 tot 18.00 uur, bij het Gezondheidszorg en Welzijn College van ROC Midden Nederland, Vondellaan 174, 3521 GH Utrecht. De ALV wordt voorafgegaan door een congresmiddag: zie de bijlage bij NVOX.

AGENDA

1. Opening
2. Vaststelling agenda
3. Mededelingen en ingekomen stukken
4. Terugblik en vooruitblik
5. Verslag van de ALV van 20 april 2016
6. Jaarverslag secretaris
7. Jaarverslag penningmeester
8. Verslag kascommissie
9. Vaststelling begroting 2017
10. Vaststelling contributie 2018
11. Benoeming kascommissie
12. Procedure voor benoeming van lid van verdienste
13. Benoeming leden dagelijks bestuur
De heer Pim Backer is aftredend als penningmeester. Hij stelt zich niet verkiesbaar voor een volgende zittingstermijn in DB. Voorstel is om in zijn plaats de heer André Biegstraaten te benoemen als penningmeester.
14. Herbenoeming hoofdredacteur NVOX
De heer Maarten Foeken heeft zijn eerste zittingsperiode er op zitten en hij kan herbenoemd worden. Hij heeft aangegeven zijn werk te willen continueren. De redactie steunt een herbenoeming van ganser harte.
15. Rondvraag
16. Sluiting

jaarstukken 2016

AD 5. VERSLAG VAN DE ALV VAN 20 APRIL 2016

Woensdag 20 april 2016,
ROC Midden Nederland, Utrecht

1. Opening

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom, met een speciaal welkom aan de leden van verdienste, mevrouw Kramers-Pals en de heren Van Beek, Jongejan, Krips, Soldaat en Verkerk.

Afmeldingen zijn ontvangen van de heer en mevrouw Huijsmans en de heren Van den Dool, Hendriks, Jansen en Leendertz.

Een speciaal welkom voor mevrouw Vis, mevrouw Maas van Techniek Talent.nu, de heer Ten Brink van Uitgeverij ten Brink en de heer van der Wal van Contactum, het bedrijf dat de NVON helpt bij de nieuwe website.

De leden die het afgelopen jaar zijn overleden, worden met een minuut stilte herdacht.

De namen zijn gepubliceerd in het jaarverslag 2015 van de secretaris.

2. Vaststelling agenda

Er zijn twee aanvullingen op de agenda:

- 3a. Ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst met TechniekTalent.nu
- 14a. Benoeming leden van verdienste

3. Mededelingen en ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken en geen verdere mededelingen.

3a. Ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst met TechniekTalent.nu.

Huib van Drooge geeft het woord aan Edmee Maas. Zij dankt de NVON voor de uitnodiging om vandaag de samenwerkingsovereenkomst te tekenen. TechniekTalent.nu is opgericht door onder andere de metaalsector, technisch installatiesector en de procesindustrie teneinde meer jongeren

te enthousiasmeren voor techniek. Dit jaar wordt verkend wat de samenwerking gaat opleveren.

Er is gesproken over bedrijfsbezoeken en samenwerking bij de volgende Onderbouwconferentie. Huib van Drooge en Edmee Maas ondertekenen daarna beiden de overeenkomst.

4. Terugblik en vooruitblik

In 2015 is naast de reguliere zaken onder andere veel aandacht besteed aan Ons Onderwijs2032. Hoe zorgt de NVON ervoor om betrokken te zijn bij veranderingen in het onderwijs? Belangrijk is de toekomst van het onderwijs in de natuurwetenschappen en technologie en de rol die deze vakken spelen in het onderwijs. De NVON heeft een hearing georganiseerd voor haar leden en heeft alleen en in samenwerking met het IOBT, de Stichting Innovatie Onderwijs in Bètawetenschappen en Technologie, brieven naar het platform gestuurd.

Verder was er veel aandacht voor het voorstel van de staatssecretaris om de eerste en tweede correctie om te draaien. De actie van de NVON en andere onderwijsorganisaties, evenals een petitie die door duizenden docenten is ondertekend, heeft ervoor gezorgd dat het voorstel voorlopig niet doorgaat. De NVON werkt er met andere organisaties aan dat alle docenten de tijd krijgen de tweede correctie goed uit te voeren.

De NVON kan terugzien op een goed lustrumjaar in 2015. Er waren meer deelnemers aan de door de NVON gegeven cursussen.

Naast het jaarlijkse congres was er een succesvol lustrumcongres van de toa's, een congres van Jong NVON en de Onderbouwconferentie.

Het goede verloop van deze activiteiten zou niet mogelijk zijn zonder de geweldige inzet van het NVON-bureau, de medewerkers en alle vrijwilligers. Het ledental van de vereniging is wederom gegroeid: met de scholen meegerekend is het aantal boven de 4000 gestegen.

Vooruitblik 2016

De groei en activiteiten van de vereniging hebben ook een keerzijde. De organisatie heeft problemen om alle activiteiten aan te kunnen.

De website blijkt al jaren niet te voldoen aan de eisen van een moderne organisatie.

Gelukkig hebben de leden er niet veel van gemerkt, maar er zijn te vaak problemen geweest, waardoor de website soms niet bereikbaar was. Op dit moment wordt hard gewerkt aan een nieuwe website, een verbeterde ledenadministratie en database, waaraan in de toekomst ook een cursus- en conferentie-deel gekoppeld zal worden.

Doel is dat de website van de NVON nog aantrekkelijker wordt en een zodanige uitstraling krijgt, dat de NVON een onderwijsvakorganisatie is waar alle onderwijsgeevenden in de natuurwetenschappen en technologie lid van willen zijn.

5. Verslag van de ALV van april 2015

De juiste naam van het museum luidt Boerhaave.

6. Jaarverslag secretaris

In het verslag staat vermeld dat de oorkondes voor leerlingen op de examenuitreikingen

zijn uitgedeeld, dit moet zijn: diploma-uitreikingen.

7. Jaarverslag penningmeester

Naar aanleiding van het verslag komen geen vragen of opmerkingen.

8. Verslag kascommissie

Op 7 april 2016 heeft de commissie, bestaande uit Paula van Schie en Martin Kamperman, samen met de penningmeester en de boekhouder de financiën over het jaar 2015 van de vereniging gecontroleerd. Gecontroleerd zijn de aansluiting van de balans met het voorgaande jaar, de liquide middelen met de onderliggende bankafschriften en de posten op de balans en de verlies- en winstrekening. Ook declaraties van de leden zijn steekproefsgewijs onderzocht. De commissie heeft waardering voor de wijze waarop de boekhouder en de penningmeester de administratie zo goed op orde hebben.

De kascommissie adviseert de ALV het bestuur decharge te verlenen voor het boekjaar 2015.

De ALV stemt hier onder applaus mee in.

9. Vaststelling begroting 2016

De auteursrechten BiNaS staan vermeld met het bedrag € 243.000,-; inmiddels is de definitieve afrekening binnen en bedragen de inkomsten € 284.000,-

Vraag van John Maas: Waarom is er zo'n hoog bedrag gereserveerd voor de nieuwe website (€ 50.000,-), hoe is dit bedrag vastgesteld?

Toelichting penningmeester: hoopt dat het voor dit bedrag te doen is. Er is heel veel te doen aan de administratieve kant. Met name de ledenadministratie kost momenteel zoveel tijd, dat het bedrag met een nieuwe website redelijk snel terug te verdienen valt. John Maas: betekent dit dat in de toekomst bezuinigd gaat worden op de ledenadministratie?

Penningmeester: te verwachten valt dat vanaf 2017 daarop bezuinigd zal worden.

Voorzitter: nuanceert dit en voegt toe dat, zoals genoemd in de vooruitblik, de vereniging groeit en overloopt wat betreft de hoeveelheid activiteiten, die nu niet altijd efficiënt gedaan kunnen worden.

Vraag van Anneke Thurlings: wat houdt de term 'weerstandsvormogen' in bij de post 'voorzieningen'?

Toelichting penningmeester: dat is het verschil tussen GOVAK-gelden die binnenkomen en die daadwerkelijk worden uitgegeven. Dit bedrag wordt 'geparkeerd' in de post weerstandsvormogen. GOVAK-gelden zijn geoormerkt, maar de vereniging is redelijk vrij in de besteding ervan.

Vraag van Jos van Koppen: weerstandsvormogen betreft alleen GOVAK-gelden, of komen hier ook andere gelden bij?

Toelichting penningmeester: "voor 2015 geldt dat alleen voor de GOVAK-gelden".

Vraag van Gera Hensbergen: "In de toelichting staat dat er begroot is met een tekort. Hoe groot is dat tekort?"

Toelichting penningmeester: Het tekort betreft een onttrekking uit de voorziening van het NVON-bureau. De toevoeging aan deze voorziening uit het verleden wordt hiermee voor een deel gecorrigeerd.

10. Vaststelling van de contributie van 2017

De discussie inzake de vermindering van het aantal soorten lidmaatschappen is nog niet afgerond, dit komt in een volgende vergadering terug.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om vanaf 2017 het verenigingsjaar voor iedereen gelijk te laten lopen met het kalenderjaar.

In het huishoudelijk reglement staat vermeld dat de ALV de contributie en de donatie vaststelt. De penningmeester stelt voor het donatiebedrag gelijk te stellen aan het contributiebedrag van een gewoon lid.

Vraag uit de zaal: waarom komt er geen duidelijker omschrijving wat het donateurschap inhoudt en geldt er geen lager bedrag dan de contributie voor het lidmaatschap?

Vraag van Hans Bouma: is een donatie in één keer ook mogelijk?

Penningmeester: vooralsnog gaat het om één jaarlijkse donatie. Een eventuele schenking hoeft niet vastgelegd te worden in het huishoudelijk reglement.

Opmerking Bert van Beek: de donatie gelijkstellen aan het contributiebedrag van een gewoon lid is een goed voorstel maar het is aan te raden een speciaal reglement te maken voor donateurs en sponsors en in het individuele geval (voor zowel natuurlijke personen als voor rechtspersonen) het bedrag in overleg vast te stellen, waarbij het DB het

mandaat krijgt het donateursbedrag vast te stellen.

Vraag van Gerrie Tiemersma: waarom wordt dit onderwerp niet met een uitgewerkt voorstel vanuit het bestuur volgend jaar voorgelegd aan de ALV, dan hoeft er nu niet snel een beslissing genomen te worden.

Na een korte discussie in de zaal over het verschil tussen een donatie en een gift vraagt de voorzitter of de ALV akkoord kan gaan met het voorstel van de heer Van Beek.

De ALV gaat akkoord. Penningmeester: constateert dat de ALV het DB mandateert het bedrag vast te stellen en dit zo vast te leggen in het huishoudelijk reglement.

11. Benoeming kascommissie

Paula van Schie treedt af; Martin Kamperman blijft aan en Adrie Niënkemper, vorig jaar als reserve-lid opgegeven, neemt plaats als lid van de kascommissie.

Anneke Thurlings geeft zich op als reservelid.

12. Wijzigingen huishoudelijk reglement

Deze wijziging is het logisch gevolg van de wijziging van de statuten van vorig jaar. Aanpassing is belangrijk om te zorgen dat het huishoudelijk reglement aansluit bij de huidige NVON.

Pim Backer licht toe: in het reglement zijn met name een aantal redactionele wijzigingen opgenomen, verder is de status van het hoofd Bureau en van de hoofdredacteur van NVOX in de vergaderingen nu goed omschreven.

Na de statutenwijziging van vorig jaar en de aanpassingen van het redactiestatuut en -reglement, zijn de vier reglementen nu redelijk op elkaar afgestemd.

13. Benoeming leden dagelijks bestuur

Mevrouw Marianne Offereins heeft haar twee termijnen van drie jaar als secretaris van de NVON met grote inzet en enthousiasme gedaan. Het DB zal haar afscheid op een later moment verzorgen.

Het bestuur stelt de leden voor Gerda Berben als opvolgster van Marianne te benoemen. Ook Huib van Drooge stelt zich beschikbaar voor een tweede termijn als voorzitter.

De ALV stemt met beiden in.

Marianne Offereins biedt opvolgster,

mevrouw Gerda Berben, een attentie aan.

Gerda bedankt haar voor het afgelopen jaar waarin zij is ingewerkt en biedt Marianne een attentie aan.

14. Benoeming leden hoofdredactie NVOX

De hoofdredactie van NVOX wil met instemming van het bestuur de volgende leden van de hoofdredactie voorstellen ter benoeming: Marianne Offereins als tweede adjunct-hoofdredacteur, Machiel Stolk als eindredacteur scheikunde, Stefan Bosmans als eindredacteur biologie en Marijn van Nijhuis als eindredacteur voor Jong NVON. De ALV stemt met deze benoemingen in.

Maarten Foeken neemt aansluitend afscheid van redacteur, Hans Bouma. Hans heeft tientallen jaren voor NVOX en de voorgaande tijdschriften gewerkt en was altijd zeer punctueel op de inhoud.

Hans Bouma krijgt een cadeau overhandigd en dankt daarop alle aanwezigen.

14a. Benoeming leden van verdienste

Het bestuur draagt Marianne Offereins en Leen Donk voor om te benoemen tot leden van verdienste.

Marianne is vanaf 1990 actief in de NVON, zij is begonnen in de bestuurscommissie Warenkennis en Technologische vorming, vanaf 1991 lid van de NVOX-redactie en vanaf 1994 eindredacteur. Zij verzorgde onder andere de miniaturen over Vrouwen en Natuurwetenschappen. In 2010 werd zij secretaris van de NVON en naast deze functie heeft zij als vrijwilliger ervoor gezorgd dat de NVOX kon doordraaien tijdens de ziekte van de bureauredactrice. Dit is slechts een deel van de werkzaamheden die zij als vrijwilliger voor de NVON heeft gedaan en het bestuur stelt voor haar als lid van verdienste te benoemen.

Leen Donk heeft in 1972 de scheikundekring Rotterdam opgericht en is daar vele jaren actief in geweest. Vanaf de jaren '80 was hij actief bij de VNCI waarbij er veel excursiedagen waren bij de industrie. Begin 2000 was hij medeauteur van het Arboboek. Daarnaast heeft hij meer dan veertig jaar deel uitgemaakt van het bestuur van de sectie scheikunde, waarvan zijn laatste tien jaar als voorzitter en als zodanig ook

lid van het Algemeen bestuur. Vanaf 2013 is hij de trekker van het digitale Arboboek, de website Veiligpracticum.nl. Alle activiteiten voor de NVON zijn door Leen Donk altijd als vrijwilliger gedaan en op grond daarvan stelt het bestuur voor hem als lid van verdienste te benoemen.

De ALV stemt met beide benoemingen in en beide leden danken het bestuur en de ALV.

15. Rondvraag

De heer Van der Veer heeft twee opmerkingen over de laatste NVOX. Er stond een artikel in waarbij een foto geplaatst was waarop met ammonia/zoutzuur gewerkt werd, niemand had echter een veiligheidsbril op; hij had daarover een opmerking van de eindredacteur verwacht. Verder is hij ontstemd over het artikel 'van oa naar toa'. John Maas vraagt welk gedeelte van de studentleden er overblijft aan betalende leden.

Antwoord Henry van Bergen: ongeveer de helft gaat na de studie verder als betalend lid. Overigens komen oud-studentleden soms na enkele jaren, wanneer zij inmiddels als docent werkzaam zijn, ook weer als lid binnen. De contacten met de lerarenopleidingen en de activiteiten van Jong NVON zijn eveneens van grote invloed.

Opmerking uit de zaal van een deeltijdstudent die daarnaast een vaste baan heeft, zij voelt zich tussen de wal en het schip vallen. Henry van Bergen licht de voorwaarden toe van het studentenlidmaatschap.

De heer Verkerk dankt het bestuur namens de leden van verdienste voor de uitnodiging en de hartelijke ontvangst. Mevrouw Hensbergen dankt in vervolg daarop het bestuur voor weer een goed bestuurlijk jaar.

16. Sluiting

Huib van Drooge dankt alle aanwezigen voor hun komst naar Utrecht voor het congres en de jaarvergadering.

Speciale dank aan Marianne Offereins voor de organisatie van het congres en de gastvrije ontvangst van het ROC Midden Nederland.

Henny Tangenberg, secretariaat

AD 6. JAARVERSLAG 2016 SECRETARIS

In het jaar 2016 is bij de NVON veel gebeurd. Door de moderne media en internet wordt enerzijds het werk gemakkelijker, anderzijds is er een toenemende informatiedruk. Met ingang van de ALV 2016 is Gerda Berben secretaris in het DB. Zij volgt Marianne Offereins op, die deze functie zes jaar heeft bekleed. De zittingstermijn van de voorzitter, is – onder instemming van de leden op de vergadering aanwezig – verlengd met drie jaar.

Het Algemeen Bestuur kwam dit jaar zes keer in vergadering bijeen. Ter voorbereiding daarvan, en voor de afwerking van lopende zaken, vergaderde het dagelijks bestuur acht keer. De vergaderingen van het AB worden, behalve door de leden van het DB en de sectievoorzitters, bijgewoond door de hoofdredacteur van NVOX en het hoofd NVON-bureau, als toehoorder/adviseur. Ook dit jaar woonden DB- en AB-leden namens het bestuur een groot aantal bijeenkomsten en vergaderingen bij. Dit loopt uiteen van interne aanwezigheid bij de secties en de bestuurscommissies tot vele externe contacten. Zo waren er bestuursleden aanwezig bij vergaderingen en bijeenkomsten van onder meer het Communicatie Centrum Chemie (C3), het College voor Toetsing en Examens (CvTE), Jongeren en Technologie Netwerk Nederland (Jet-Net), Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging (KNCV), Nederlandse Natuurkundige Vereniging (NNV), Stichting Innovatie Onderwijs in Bè-tawetenschappen en Technologie (IOBT), et cetera. Ook zijn NVON-(bestuurs)leden actief in de verschillende Nederlandse- en internationale rondes van de natuurwetenschappelijke Olympiades. Verder waren er geregeld contacten van DB-leden met functionarissen van OC&W, met EL&I en met politici uit diverse partijen.

Trainingen en cursussen

De examencorrectietrainingen blijken een blijvend succes. Vandaar dat ze ook in 2017 weer worden aangeboden. Het doel van deze trainingen blijft: goed voorbereid zijn op de correctie van de eindexamens van de eigen kandidaten en op de tweede correctie van de examens van een collega van een andere

school. Zo wordt tijd bespaard en onduidelijkheid voorkomen.

Ook de trainingen van de commissies vmbo/onderbouw, met betrekking tot het opstellen van een valide theoretisch- en praktisch schoolonderzoek blijken een succes. In principe zijn deze trainingen gericht op het vmbo, maar voor havo en vwo zijn ze goed aan te passen. Verder draaide met groot succes de cursus 'Effectief praktisch werk'. Ook deze cursus wordt in 2017 weer aangeboden. Bij al deze trainingen en cursussen ontvingen de deelnemers achteraf een nascholingscertificaat dat is geregistreerd bij het lerarenregister.

Oprichting Bestuurscommissie Wetenschapsoriëntatie

In november 2016 is de BC Wetenschapsoriëntatie opgericht. De commissie heeft tot doel de scholen te ondersteunen bij het onderwijs op dit gebied. Er is ruimte beschikbaar op de NVON-site, en middels een aparte Nieuwsbrief worden leden geïnformeerd.

NVON raadpleegt haar leden

De NVON vertegenwoordigt de belangen van haar leden. Daarom organiseert de NVON bijeenkomsten en neemt zij enquêtes af. Dit jaar speelden twee zaken een rol, waarin de mening van NVON-leden werd gevraagd. *Omdraaiing van de correctie van de examens.* De NVON heeft digitaal een enquête uitgezet. Het resultaat was dat 972 docenten over de eerste correctie en 936 docenten over de tweede correctie de enquête hebben ingevuld. Onze resultaten zijn opgestuurd naar het ministerie van OC&W. In december is vast komen te staan dat de volgorde examen-correctie ongewijzigd blijft in 2017.

Ons Onderwijs2032

Het ministerie wil het onderwijsprogramma wijzigen in een snel tijdpad. De NVON en andere onderwijsvakorganisaties, hebben gevraagd om meer tijd in te ruimen, opdat docenten geraadpleegd konden worden. Tijdens de zogenaamde verdiepfingsfase heeft de NVON in den lande bijeenkomsten georganiseerd om te polsen in hoeverre docenten met deze plannen kunnen instemmen. De adviezen uit deze bijeenkomsten zijn verwerkt in het advies van de Onderwijscoöperatie aan de staatssecretaris. Het belangrijkste advies is dat de docenten betrokken willen worden bij

verandering in het curriculum, maar dat zij daarvoor wel tijd en faciliteiten moeten krijgen. Aangaande de onderwijsinhoud van het advies van het platform Ons Onderwijs2032 was duidelijk dat deze door veel docenten niet onderschreven wordt.

NVON-congres

Het NVON-congres werd in 2016, net als in de voorgaande jaren, mede mogelijk gemaakt dankzij de gastvrijheid van het Gezondheidszorg- en Welzijn College van ROC Midden Nederland aan de Vondellaan in Utrecht. Ook dit jaar was het een succes, mede door de inzet van de sprekers bij de lezingen, de workshophouders en andere betrokkenen. Met name de lezingen van prof. dr. Vincent Icke en Madelon de Beus droegen in belangrijke mate bij aan het succes en het niveau. Tijdens de Algemene Ledenvergadering werden Marianne Offereins en Leen Donk benoemd tot lid van verdienste wegens hun jarenlange inzet voor de NVON. Ook in 2017 zal een NVON-congres plaatsvinden. Deze keer op woensdag 19 april, weer – wat zo langzamerhand een traditie begint te worden – bij ROC Midden Nederland aan de Vondellaan in Utrecht. Het thema is: Water.

De conferenties en congressen die onder auspiciën van de NVON worden georganiseerd, zijn in dit jaar gecontinueerd. Naast het congres in april, hadden we het Jong NVON-congres, het toa-congres en de onderbouwconferentie. In totaal hebben we bij deze gelegenheden meer dan ruim vijfhonderd deelnemers kunnen begroeten.

Buitenlandse contacten

Het buitenlandse congres dat vanuit Nederland met de meeste animo wordt bezocht is wel dat van de ASE in Engeland! Dit jaar was er een delegatie van de NVON naar het 107^e congres van de MNU in Leipzig. Ook was de NVON vertegenwoordigd op het congres van VeLeWe te Brussel.

Via oud NVON-voorzitter Frits Gravenberch en Ad Mooldijk zijn er contacten gelegd met natuurkundedocenten in Suriname. Deze docenten krijgen in januari 2017 een groot aantal boeken over natuurkunde gedoneerd. De NVON ondersteunt hierbij geldelijk het transport overzee en de schenking van 120 boeken Showdefysica. De bedoeling is dat er

Een overzicht van de ledenaantallen in 2005 t/m 2016:

Jaar	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Leden	3507	3548	3180	3300	3444	3412	3381	3275	3338	3827	3872	4145

in de toekomst meer ondersteuning gegeven wordt vanuit de NVON, ook voor de oprichting van de SVON, een nog op te richten zelfstandige zustervereniging in Suriname.

Oorkondes

Voor leerlingen die uitzonderlijk presteerden was, net als in voorgaande jaren, een oorkonde beschikbaar. Hopelijk ten overvloede willen we hier toch melden dat het hierbij niet gaat om de hoogste cijfers, maar om een bijzondere prestatie!

Een groot aantal oorkondes voor eindexamenkandidaten is naar de scholen verstuurd en op de diploma-uitreikingen vroegdevol uitgedeeld.

Boekhouding

De boekhouding van de NVON is, en blijft, een fikse klus. Al jaren vervult onze boekhouder deze taak tot grote tevredenheid van het NVON-bestuur. Zijn zorgvuldige- en accurate inzet zorgt ervoor dat de penningmeester zich beleidsmatig met de financiën kan bezighouden. Halfjaaroverzichten geven het bestuur de mogelijkheid de vinger aan de pols te houden.

Onze ondersteuners en hoofd NVON-bureau

Halverwege dit kalenderjaar hebben we afscheid genomen van Martijn van der Hoff, wegens zijn benoeming tot lerarenopleider natuurkunde aan de Hogeschool Utrecht. Hij heeft zijn taken als ondersteuner overgedragen aan Ronald Korporaal. Ronald is nauw betrokken bij de organisatie van de CE-correctietrainingen in den lande. Daarnaast verzorgt hij om de twee weken de digitale Nieuwsbrief. Amber Leeman is de tweede ondersteuner die nieuw is aangetreden. Haar focus ligt bij de organisatie van de onderbouwconferentie. Deze laatste heeft een nieuwe naam gekregen: de Bèta Techniek Dag. Ook tijdens congressen wordt het werk bij de NVON-stand voor een belangrijk deel gedaan door deze 'nieuwe' medewerkers. Achter de schermen doen zij trouwens veel meer!

In juli hebben we afscheid genomen van

Henry van Bergen als hoofd NVON-bureau. Na zeven jaar voor de NVON gewerkt te hebben, zet hij zijn carrière voort bij de Onderwijs Coöperatie. Zijn functie is tijdelijk ingevuld door onze interim Pauline Sloet tot Everlo

De ledenpas

Onze ledenpas geeft bij nog meer instellingen gratis toegang of toegang met korting (voor deelnemende instanties: zie onze website).

Contributie

De contributie-inning wordt meer gestroomlijnd. Lid worden kan altijd gedurende het lopende jaar. Het daaropvolgende contributiejaar wordt in het vervolg gelijkgesteld met het kalenderjaar, te beginnen in januari 2017.

Secretariaat

Het secretariaat is evenals de afgelopen jaren in handen van Henny Tangenberg en Harriet Koning. De abonnementenadministratie is ondergebracht bij Uitgeverij Ten Brink in Meppel, waarmee de NVON in de loop van de jaren een uitermate goede, en goed verlopende samenwerkingsrelatie heeft opgebouwd. Dit bedrijf verzorgt ook - naar onze grote tevredenheid - het drukken en verzenden van onze bladen *NVOX* en *Terugkoppeling*.

Ook in het afgelopen jaar vertoonde zich een voortzettende stijgende lijn in het aantal leden. Vanzelfsprekend hopen we dat deze stijgende lijn zich in de komende jaren voort zal zetten.

Ons bereikten tussen januari 2016 en december 2016 overlijdensberichten van de volgende NVON-leden:

De heer J.H.B.G. Leisink
De heer. J.O.M. Smellink

Tijdens de Algemene Ledenvergadering in april 2017 zullen wij hen gedenken.

Gerda Berben, secretaris

JAARVERSLAG 2016 SECTIE BIOLOGIE

Twee bestuursleden: Marian Wassink, lid met vmbo in haar portefeuille en Gerda van Rijn, coördinator vmbo-kringen met ook examentrainingen en tevens vicevoorzitter maken sinds respectievelijk april en september geen deel meer uit van het sectiebestuur. In de vacatures is nog niet voorzien. Er heeft wel een interne functiewisseling plaatsgevonden.

De samenstelling van het sectiebestuur luidt nu:

Voorzitter: Martijn Havelaar; vicevoorzitter: Jeroen Coenemans; secretaris/budgethouder: Jos van Koppen. Overige functies:
- coördinatie havo-vwo kringen: Martijn Havelaar en Jeroen Coenemans
- webmaster : Harm Wessels- lid, Klein Didactisch Netwerk : Hans Mulder
- lid, itembank: Jan Willem Noordenbos

In 2016 heeft de sectie biologie voornamelijk volgens het bekende stramien gedraaid. Niet alle plannen konden ten uitvoer worden gebracht. De invulling van de vakwerkplannen is nog niet af. Dit heeft deels te maken met een brede vergadering van de Inspectie voor het Onderwijs, waarbij de inspectie een koerswijziging aankondigde met 'Kijkwijzer' als gebruikte term. Wel heeft de sectie de wens vanuit het DB kunnen realiseren om docenten te polsen over het bezemexamen en het tweede tijdvak.

De overige examenbesprekingen werden volgens de volgorde: eerst landelijk, daarna in de kringen, gehouden. Ook voor het vmbo gold dat dit jaar. Bij de landelijke bijeenkomsten worden vertegenwoordigers van het CvTE en het Cito uitgenodigd. Knelpunten kunnen dan vaak na afloop van de vergadering besproken en opgelost worden. Wanneer de vertegenwoordiger vanuit het CvTE niet direct tot een advies kan komen, maar eerst breder overleg wenst, wordt dit meegedeeld in het verslag dat naar de kringen gaat. Ook dit jaar werden [mede?] dankzij de NVON-besprekingen correctievoorschriften gewijzigd. De examenbesprekingen blijken telkens weer in een grote behoefte te voorzien. Dat blijkt uit de getalsmatige aanwezigheid van collega's. Voorzichtigheid gebiedt ons het officiële verslag soms met

'vertraging' op de site te zetten als we nog geen uitsluitsel hebben over bepaalde openstaande vragen. Ook wachten we altijd af wat vanuit de kringen nog aan extra problemen naar voren komt.

Nadat alle examens ook door het Cito verwerkt waren, was er weer een constructief gesprek tussen NVON, CvTE en Cito. Daarna wordt de N-norm vastgesteld, maar daarover gaat de NVON uiteraard niet. De wens om ook de digitale examens binnen het vmbo te kunnen beoordelen, is nog steeds niet gerealiseerd. We blijven pogingen doen om daar ook ons oordeel over te kunnen geven.

In de periode voorafgaande aan de examens namen veel docenten deel aan de examen correctietrainingen. De trainers die deze trainingen gaven verdienen onze grote dank. Het format dat Jeroen Coenemans hiervoor met Bernard Beukers heeft ontwikkeld, wordt nu steeds meer ook voor de andere vakken gebruikt.

De sectie heeft zich ook beziggehouden met bijscholing en lerarenregistratie.

De bijscholing vindt altijd in samenwerking met Wageningen Universiteit plaats. Op 8 en 9 september was er een tweedaagse bijscholing over de [ecologie] van paddenstoelen, hun betekenis voor het milieu.

De itembank wordt nog steeds gedragen door sectiebestuurslid Jan Willem Noordenbos.

De werkgroep itembank verwerkt de nieuwe vragen van de examens zo snel mogelijk tot bruikbare vragen binnen het geheel. De marketing geschiedt op conferenties en ook door bezoeken aan scholen en 'mond-tot-mond-reclame'. De itembank is overigens op dit moment geen directe verantwoordelijkheid van de sectie meer en opereert zelfstandig ook qua budget.

Voor 2017 heeft de sectie geen spectaculaire vernieuwingen in gedachten. De examen correctietrainingen en de examenbesprekingen staan weer 'op de rol'. We kijken of de vakwerkplannen afgerond kunnen worden en op de dag met de kringvertegenwoordigers gaan we het 'Klein Didactisch Netwerk' promoten. Dit KDN is door bestuurslid Hans Mulder ontwikkeld in zijn regio. Medio maart vindt de bijscholing 'Voeding en Farmacologie' plaats in Wageningen.

Jos van Koppen, secretaris

JAARVERSLAG 2016 SECTIE NATUURKUNDE VMBO T/M VWO

Het sectiebestuur heeft in 2016 de volgende samenstelling gehad:

Voorzitter Ruud de Haas (tevens BOBO-lid, NVOX-jury), secretaris en kringcoördinator h/v. Dirk-Jan van de Poppe (tevens nlt lid en Bètasteunpunten), Notulist Robert Zibret (BC-BB), leden Pjotr Nijenhuis (tot september '16 Natuurkunde.nl), Wilfred van Elsäcker (NNV), Joop Vaneker (vanuit het VMBO), Arthur Sieders en Sabina Chita (Bètasteunpunten).

We zijn in het afgelopen jaar tweemaandelijks bijeengekomen in Amersfoort om met elkaar en met anderen over zaken te spreken die wij van belang achtten voor het natuurkundeonderwijs schoolbreed.

Examen correctietraining (vmbo, havo, vwo)

Veel kringvertegenwoordigers en sectieleden hebben zich als examen correctietrainer aangemeld. De trainingen zijn goed verlopen.

Natuurkunde.nl/Congrescommissie

Pjotr vertegenwoordigde de sectie bij Natuurkunde.nl en in de congrescommissie. Ruud neemt de vertegenwoordiging over bij Natuurkunde.nl. Sabine en Dirk-Jan nemen de vertegenwoordiging over bij de congrescommissie en bij de Bètapartnersteunpunten.

SRON en Radboud Nijmegen

Proefproject gestart (ALMA) telescoop in de klas.

Kringen

Er lijkt een kentering te komen in de activiteit van de kringen. We mochten op de landelijke examenbesprekingen weer een aantal nieuwe kringvoorzitters ontmoeten.

De examenbesprekingen in de kringen worden nog steeds matig goed bezocht, maar er zijn er dit jaar wel weer meer georganiseerd. Ook Zuid Limburg is weer actief. Dat stemt ons voorzichtig positief. Het aanspreken van de nieuwe generatie begint kennelijk te lukken. Binnen het vmbo zijn de kringen niet actief, behoudens de goed bezochte examenbesprekingen.

Examenbesprekingen (vmbo, havo, vwo)

De landelijke examenbesprekingen havo/vwo vonden plaats in Amersfoort. Er zijn geen landelijke besprekingen geweest voor het vmbo. De verslagen van de vier regionale besprekingen zijn gecombineerd tot een verslag en voor publicatie besproken met het CvTE. Een uitstekende en prettige samenwerking is er tussen NVON, CvTE en Cito geweest.

Activiteitenplan 2017 sectie natuurkunde

Wat willen we komend jaar bereiken?

- Vervolg examencorrectietraining
- Workshop Woutschoten met practicum
- Mini congres organiseren
- Contacten aanhalen SLO en NNV
- Afgevaardigde sturen die namens NVON-natuurkunde zitting neemt in organisatie Woudschoten
- Ontwikkelen poster + pr-materiaal specifiek voor natuurkunde

Dirk-Jan van de Poppe

JAARVERSLAG 2016 SECTIE NLT

Het nlt-sectiebestuur kende een aantal wisselingen. Voor twee leden zat de termijn erop en dus werd afscheid genomen van Niko Kerkhoven en Frank Mol, daarop zijn Jos de Ronde en Arjan Pruijm bereid gevonden in de sectie zitting te nemen. De overige leden zijn: Henry van Bergen, Anneke Cuiper-Pon, Auke Cuiper, Rob Diependaal, Rian Janssen, Harrie Jorna, Dirk Jan van de Poppe, Harm Smit, Eelke Snabilie en Sanela Zivcic. Pim Backer (penningmeester / lid DB) woonde de vergaderingen bij als adviseur/toehoorder.

In het kalenderjaar heeft de sectie vijf keer vergaderd. Het sectiebestuur bestaat uit dertien leden, waarbij de natuurwetenschappelijke vakken vertegenwoordigd zijn. Ook de KNAG, de Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren en de toa's zijn vertegenwoordigd. Een grote verandering was het ontbinden van de NLT-stuurgroep en de successievelijke oprichting van de Vereniging NLT in april. Het Verenigingsbestuur bestaat uit schoolleiders en externe deskundigen.

Beleidspunten voor de naaste toekomst zijn bewaking kwaliteit van de modules, initiëren van nieuwe modules, en gesprekspartner zijn voor de overheid.

Saillant is de vermelding van het vak nlt in de samenvatting van het rapport Ons Onderwijs2032. De voorzitter van ons sectiebestuur is als secretaris van het Verenigingsbestuur direct betrokken.

De vereniging wordt ondersteund door een professioneel bemenst bureau, dat ook zorg draagt voor de website betavak-nlt.nl.

De sectie, met name de voorzitter, organiseerde samen met de stuurgroep NLT, de conferentie op 4 februari. Deze werd door bijna tweehonderd deelnemers bezocht en er verscheen een verslag in *NVOX*.

De sectie heeft het IOBT-overleg ten aanzien van de onderwijsvernieuwing2032 bezocht.

Verdere invloed loopt via het NVON-bestuur. Het contact met de acht nlt-steunpunten bestond uit het twee maal bezoeken van het landelijk steunpuntenoverleg.

Wij hebben kennis genomen van het voldongen feit dat er voor tweedegraads docenten een 'kop'-opleiding O&O bestaat die deze docenten een bevoegdheid O&O kan opleveren. Via de nieuwe conversietabel kunnen deze docenten deel gaan uitmaken van een nlt-team.

A.W. Cuiper

JAARVERSLAG 2016 SECTIE SCHEIKUNDE

Het bestuur is 2016 ingegaan in de volgende samenstelling: Jan van Lune (voorzitter), Jack Geenen (secretaris), Bernadette Russchen (budgethouder), Leonie Dierikx (kringcoördinator havo/vwo, vice-voorzitter), Anja Droogendijk (kringcoördinator vmbo), Maureen Velzeboer-Breeman (lid). In september heeft Bernadette afscheid genomen en nam Maureen haar taak over. Toegetroten zijn: Frans Meindertsma (lid) en Michel van den Hoek (lid).

Afgelopen jaar

Het bestuur heeft zes keer vergaderd.

Kringen

Dit jaar zijn er vier h/v KVV's geweest: op 17

maart, 6 oktober en de examenbesprekingen op 17 mei voor vwo en op 26 mei voor havo. In alle Kringen vonden examenbesprekingen plaats voor havo en vwo. De gebundelde verslagen van deze bijeenkomsten zijn naar het CvTE gestuurd.

Voor het havo is er dit jaar voor het eerst een landelijke bespreking gehouden. Tijdens deze bespreking had iedere kring een aantal werken nagekeken en aan de hand van deze werken werd het verslag gemaakt. Dit verslag is daarna voorgelegd aan het CvTE.

De nieuwe opzet van de bespreking havo trekken we in 2017 door naar het vwo.

Voor het vmbo zijn verdeeld over het land examenbesprekingen nask2 geweest.

De opkomst van de KVV in oktober was beemoedigend, maar het blijft een grote zorg de KVV inhoudelijk betekenis te geven.

CE-correctietraining

De organisatie verloopt inmiddels vlekkeloos. Leonie Dierikx was namens de sectie verantwoordelijk voor de inhoud voor havo en vwo. Anja Droogendijk voor nask2.

Stichting C3

Frans Meindertsma treedt namens de sectie op als contactpersoon.

Woudschoten

Kees-Jan van Heusden zat de laatste jaren namens de sectie in het organisatiecomité. Omdat hij met deze werkzaamheden gestopt is, moest de sectie voor een andere vertegenwoordiger zorgen. Maureen Velzeboer zal vanaf nu de sectie vertegenwoordigen.

Chemiedag Nijmegen

Voor de Chemiedag in april 2016 was Jan van Lune vertegenwoordiger namens de sectie. Het thema was 'Chemie in bedrijf: ondernemend onderwijs en onderzoek'. De voorbereidingen voor de Chemiedag in april 2017 zijn inmiddels in volle gang. De sectie is nu vertegenwoordigd door Jack Geenen. Voor de Chemiedag van 2017 wordt getracht om telkens een masterclass te koppelen aan een praktijkgerichte workshop.

Chemie Olympiade

Jack Geenen vertegenwoordigt ons en werkt aan een onderzoek naar deelnemersgedrag van de scholen; Frans Meindertsma helpt

mee. Bij een discussie over de Olympiade kwam naar voren dat de sectie van mening is dat de Olympiade vooral bedoeld moet zijn voor de excellente leerling. Om de leerlingen beter op de hoogte te laten zijn van het bestaan van de Olympiade adviseert de sectie om leerlingen te benaderen via social media.

NVOX-prijs

Jack Geenen is voorzitter van de jury. Deze jury wijst de auteur van het beste artikel in de *NVOX* aan.

KNCV

Jan van Lune vertegenwoordigt de sectie in de onderwijscommissie. In deze commissie zitten vertegenwoordigers van mbo, hbo, wo en vo. Er wordt gekeken naar de stand van zaken op scheikundegebied in de verschillende geledingen. Verder wordt er informatie uitgewisseld.

Door de commissie is onder andere:

- een workshop verzorgd op CHAINS
- gesproken over 'Ons Onderwijs 2032'
- een gesprek geweest met het VNCI
- de bijdrage van het bedrijfsleven aan onderwijs onderzocht
- gesproken over maatregelen die genomen kunnen worden om het tekort aan scheikundedocenten te verkleinen.
- het Chem4all programma aan bod geweest. Dit programma is inmiddels van start gegaan. Het is een onderwerpspecifiek bijspijkerprogramma voor docenten. Meer informatie is te vinden op de website <http://www.chem4all.nl/>
- de winnaar van de onderwijsprijs (dit jaar beschikbaar voor het wo) bepaald en uitgereikt aan Wesley Brown (RUG).
- materiaal verzameld en rondgestuurd naar verschillende organisaties over de Nobelprijswinnaar Ben Feringa.
- contact geweest met het IOBT over vmbo exact onderwijs om mogelijk een gezamenlijke brief te sturen om aandacht te vragen voor een herziening van de vmbo-programma' (bio, nask 1, nask 2, wisk).

Website NVON

Jack Geenen is aanwezig geweest bij twee vergaderingen. Jan van Lune is tijdelijk webmaster van de sectiepagina. Op deze

sectiepagina staat wat algemene informatie over de sectie en waar de sectie zich mee bezighoudt. Verder staan er interessante links op waar scheikundedocenten hun voordeel mee kunnen doen.

Bestuurscommissie Bovenbouw

Namens de sectie zijn Frans Meidertsma en Maureen Velzeboer de vertegenwoordigers. Inhoudelijk is meer te vinden in het jaarverslag van deze bestuurscommissie.

Sectie vmbo

Michel van den Hoek vertegenwoordigt de sectie. Inhoudelijk is meer te vinden in het jaarverslag van deze sectie.

Congressen

De sectie was vertegenwoordigd op de volgende congressen: Woudschoten Chemie, Chemiedag RU Nijmegen, NVON-congres, NVON O&O conferentie.

Onderwijskamer FvOV

Leonie Dierix en Jan van Lune zijn aanwezig geweest op bijeenkomsten van de Onderwijskamer. Onderwerpen: rapport Schnabel (Ons Onderwijs 2032), zittenblijven, zomerscholen, NRO (Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek), omkeren eerste en tweede correctie.

Verder

- Heeft de sectie haar mening gegeven over de Kijkwijzer voor de inspectie.
- Is er met de Verwantschapstabel in de hand gecontroleerd of opleidingen voldeden aan de eisen voor de educatieve minor.
- Is medewerking verleent aan de checklist van de commissie onderwijsvernieuwing.
- Zijn Anja Droogendijk, Maureen Velzeboer en Michiel van den Hoek aanwezig geweest bij een gesprek met de inspectie op 13 juni.
- Is Leonie Dierix aanwezig geweest op een NVON discussiebijeenkomst over Ons Onderwijs 2032.
- Is Jan van Lune aanwezig geweest op een bijeenkomst over hetzelfde onderwerp van het IOBT.
- Doet Maureen Velzeboer mee aan de discussie over 'NLT en de monovakken'.
- Is Jan van Lune geïnterviewd voor een artikel over het examen scheikunde vwo in het Chemisch weekblad.

Activiteitenplan 2017

De grote lijn van zaken, waarmee de sectie zich komend jaar bezig zal houden, is vergelijkbaar met 2016. Ook zal een aantal nieuwe zaken opgepakt worden. Hieronder volgt een opsomming.

- De sectie wil de aansluitingsproblematiek vmbo-havo op de KVV brengen.
- Huib van Drooge wil samen met de sectie een cursus toetsconstructie ontwikkelen; dit kan ook een onderwerp voor de KVV zijn.
- De sectie zal contact met een lerarenopleider hebben.
- Er zullen vragen uit het vwo-examen 2016 verwerkt worden in de nieuwe CE-correctietraining.

Jack Geenen/Jan van Lune

JAARVERSLAG 2016 SECTIE TOA

De samenstelling van de sectie/commissie was het afgelopen jaar als volgt:

Ton van der Vaart (Vz), Myra Albers, Geert Bossenga, Jantine Hoep, Liliane Huge-Oostinjen, Ineke Koldenhof, Frank Mol, Berend Panjer, Pieter Schutz, Susanne Verkuilen, Edith Wieles, Sanela Zivcic,

Afgelopen jaar

Het afgelopen jaar heeft de toa-sectie wederom een geslaagd congres georganiseerd voor toa's. Dit jaar waren we te gast bij Windesheim in Zwolle waar we weer een grote opkomst mochten ontvangen voor een geslaagde dag vol praktische workshops en activiteiten.

We hebben ook weer een brainstormdag gehouden, waarop we een dag lang ideeën uitwisselden en zaken bespraken die wat meer aandacht vragen. Een aantal zaken wordt hieronder verder toegelicht.

Zo blijft de toa-sectie betrokken bij veiligpracticum.nl. De leden hebben de practica die op de site vernoemd staan bewerkt en aangepast, en ook aangaande de veiligheid van stoffen werd achter de schermen één en ander aangepast.

Verder hebben we ons ingezet om de professionalisering van toa's verder te verankeren. Dankzij een motie van de PvdA in de tweede kamer (tot stand gekomen door een lobby van

de FvOv en de toa-sectie) is voorgesteld om toa's ook op te nemen in het lerarenregister. Deze motie is tot onze vreugde aangenomen. Tot slot houden we ons nog steeds bezig met een andere tak van professionalisering door middel van onderwijs en scholing. We zoeken nog steeds naar oplossingen voor het wegvallen van de kwalificatie toa uit het mlo. Er wordt nu besproken hoe er op het ROC Midden Nederland een opleiding voor toa's tot stand kan komen die voldoet aan een kwalificatie die van een toa verwacht mag worden. Tevens wordt er ook gezocht naar manieren om toa-ontwikkelteams vorm te geven, eventueel in samenwerking met een hogeschool of universiteit.

We hebben dit jaar afscheid genomen van verschillende leden en zullen daarom ook komend jaar blijven zoeken naar versterking van de sectie.

Activiteitenplan 2017

- Uiteraard wordt er ook in het volgende jaar weer een congres georganiseerd voor toa's.
- Veiligpracticum.nl zal verder worden gevuld en onderhouden.
- Errata en aanvullingen voor het toa-handboek moeten worden samengesteld en verkocht.
- We hopen in onderhandeling met het ROC Midden Nederland tot een geschikte opleiding voor toa's te komen.
- Tot slot hopen we betrokken te worden in de kwalificaties voor toa's in het lerarenregister.
- Nieuwe leden voor het sectiebestuur werven.

Pieter Schutz, secretaris sectie toa

JAARVERSLAG 2016 SECTIE TECHNIEK & TECHNOLOGIE

De samenstelling van de sectie Techniek & Technologie was het afgelopen jaar als volgt: Theo Last (Voorzitter) tot augustus, Tristan van der Sande (Vicevoorzitter), Theo Gosen (Secretaris en vanaf augustus voorzitter en budgethouder), Rachel Baan, Harry Olde Reuver of Briel, Richard Koot, Pieter Siroen tot november 2016, Ingrid Breymann, Marco Diesman en Gert Hulzebosch.

Afgelopen jaar

In het derde jaar van het bestaan van de sectie Techniek & Technologie is er hard gewerkt om het schoolvak Techniek onder de aandacht te houden van de beleidsmakers. Zo is er veel tijd geïnvesteerd in onze mondelinge, en schriftelijke reactie op het hoofdlijnadvies van het Platform Onderwijs2032. Belangrijk, omdat het in de hoofdlijn vooral ging om het gebruiken van techniek en NIET om het ontwerpen en maken van fysieke producten! Daar hebben wij aandacht voor gevraagd en gekregen. Aantrekkelijk en goed onderwijs houdt immers niet op bij 'horen en zien', maar begint bij 'doen'; een van de vier kernen van het technisch handelen en dus van het schoolvak techniek.

De sectie Techniek & Technologie worstelt met het inbedden van het nieuwe vakken in de bovenbouw zoals, BWI, P&D, PIE et cetera. Wij stellen ons dan ook de vraag of en hoe wij deze doelgroep moeten bedienen. Daarom is ervoor gekozen om ons meer te richten op de onderbouw techniek en de technologische opvoeding van de leerlingen.

Activiteitenplan 2017

Om de leden toch meer te bereiken, is er gekozen voor een nieuwe structuur. Er is een bestuur bestaande uit drie tot vijf leden met daaronder meerdere regiocoördinatoren. De regiocoördinatoren zullen in hun regio bijeenkomsten opzetten, met als doel de leden onderling met elkaar te laten kennismaken en kennis en ervaringen aan elkaar over te dragen. Het bestuur zal zich meer bezighouden met het coördineren van de vragen die uit de regio's komen. Ook wil het bestuur zich sterk gaan maken voor de randvoorwaarden waaronder de leden werkzaam zijn. Te denken valt aan het duidelijk bij de beleidsmakers naar voren brengen van eisen die het werken als docent techniek ten goede zullen komen (CAO; arbeidsomstandigheden). Te denken valt aan; klassenverkleining, groeps grootte, gelabelde gelden voor techniek en dergelijke. Ook wil het bestuur er zorg voor dragen dat er op de website duidelijk goede informatie te vinden is voor de docenten. Een van de speerpunten zal zijn de veiligheid, in samenwerking met het VOION.

TechniekTalent is geïnteresseerd in een partnerschap met NVON. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan (hulp bij) invulling van het techniekvak in de onderbouw vmbo/havo/vwo voor docenten en koppeling tussen docenten en bedrijven. Komend jaar horen jullie hier meer over.

Theo Gosen, voorzitter sectie Techniek & Technologie

JAARVERSLAG 2016 SECTIE VMBO

Samenstelling:
Voorzitter: Willem Snel
Secretaris: Dorine Buitenweg
Budgethouder: Jan Willem Smilde
Adviseur: Marianne Offereins (tot april 2016)
Leden: Hein Buijnesteijn (redacteur NVOX/ Terugkoppeling)
Bert Nagel
Luciënne Gesser (vanaf augustus)
Erika van Beelen (tot medio juli)

Afgelopen jaar

Wij hebben dit jaar afscheid genomen van onze adviseur Marianne Offereins en van ons lid Erika van Beelen. De gelederen zijn weer versterkt door het toetreden van Luciënne Gesser.

De sectie heeft in collegiale samenwerking de cursus 'Onderzoekend leren in het VMBO' ontwikkeld, die intussen door het lerarenregister is gevalideerd. De cursus is het afgelopen jaar tweemaal gegeven. Daarnaast is een groot deel van het sectiebestuur actief geweest in de ondersteuning van de organisatie van de BètaTechniekdag die in dit kalenderjaar op 23 maart te Harderwijk plaatsvond. Voor het eerst in tijden is er door de sectie een workshop op de jaarvergadering verzorgd en ook één op een bijeenkomst van de mavo-tech-scholen. Beide werden zeer gewaardeerd.

Een delegatie van het bestuur was aanwezig op het congres te Brussel van onze zusterorganisatie in Vlaanderen en van de Engelse evenknie ASE in Birmingham.

Verder is er geparticipeerd in diverse bijeenkomsten met betrekking tot Onderwijs2032, de wet op de leraar, bijeenkomsten met de inspectie voor het onderwijs (vaststellen kijkwijzers) en het CvTE (evalueren digitale examens). Ook worden contacten onderhouden met onze vmbo-evenknie bij het wiskundig genootschap.

Activiteitenplan 2017

Het komende jaar zal ook ondersteuning worden verleend aan de organisatie van de BètaTechniekdag van 2018. Daarnaast staat een contactbijeenkomst voor vmbo-docenten op 2 februari 2017 te Ede gepland. Deze bijeenkomst staat in het teken van ontmoeten, meedenken en meenemen. Wij hopen dat wij uit deze bijeenkomst weer inspiratie kunnen opdoen om voor de vmbo-docenten weer meer te kunnen betekenen. De cursus 'Onderzoekend leren in het vmbo' zal weer worden aangeboden. De congressen in Brussel en in Reading zullen ook dit jaar weer door een delegatie worden bezocht.

Willem Snel

JAARVERSLAG 2016 BESTUURSCOMMISSIE ARBO

In 2016 is de structuur van de arbocommissie aangepast. De arbocommissie is kleiner geworden. Samenstelling in 2016: Leen Donk en Frank Mol. Verder wordt binnen de toa-sectie in twee werkgroepen gewerkt aan onder andere inventarisaties.

Activiteiten 2016

Chemicaliënlijst

In 2016 is een werkgroep binnen de toa-sectie onder leiding van Frank Mol gestart met het bijwerken van de chemicaliënlijst. Er is op basis van methoden een groslijst gemaakt van chemicaliën die op practica en bij demoproeven worden gebruikt. Bij deze chemicaliën worden de relevante gegevens gezocht. De voortgang hiervan is wat gestagneerd door de discussie over de vertaling van de regelgeving voor stoffen naar het onderwijs. Pas als dit duidelijk is, kan het proces echt voortgang vinden.

Regelgeving en overleg VOION

In het (natuurwetenschappelijk) onderwijs blijkt behoefte aan een duidelijke, waar nodig onderwijsspecifieke regelgeving. Dit blijkt onder meer uit de steeds oploeiende discussie over de interpretatie van de CRM-lijst. Voor een goede interpretatie van algemene arboregelgeving voor het onderwijs is overleg gestart met VOION en andere instanties. Er wordt naar gestreefd in 2017 een publicatie gereed te hebben. Onder andere het verschil in risico van zuivere chemicaliën en verdunde oplossingen (zoals gebruikt op practica) is hierbij een essentieel onderdeel. Als dit helder is, kunnen de chemiekaarten op de site worden gecompleteerd en waar nodig aangepast.

Voorlichting

De commissie stopt veel werk in het beantwoorden van vragen gesteld via de site 'Veilig Practicum'. Via Frank Mol wordt ook aandacht besteed aan de discussie op de toa-poa-site. Op het NVON-congres is een workshop gegeven over algemene arbozaken en op het TOA-congres over het omgaan met gevaarlijke stoffen. Hierbij kwam onder andere de interpretatie van de CRM-lijst aan de orde. De presentatie is op de toa-site geplaatst.

Activiteitenplan 2017

In 2017 zijn de volgende zaken gepland:

- In overleg met VOION een duidelijker afstemming maken van algemene regels op de onderwijssituatie. Het maken van een publicatie onder andere in *NVOX* en zo nodig uitbreiden/aanpassen van de regelgeving op de site.
- Volgen van de regelgeving om – in overleg met VOION – de site up-to-date te kunnen houden.
- Het completeren van de gegevens in de chemicaliënlijst (als het eerste punt is gerealiseerd) en eventueel uitbreiden als de inhoud van methoden daar aanleiding toe geeft.
- Het screenen van de (drie meest gebruikte) methoden van de binask-vakken, om bij proeven met een verhoogd risico een vermelding/tip te kunnen geven.
- Het beantwoorden vragen en het maken en onderhouden van een op de site aan te brengen rubriek 'veel gestelde vragen en tips'.

Leen Donk, voorzitter BC Arbo

JAARVERSLAG 2016 BESTUURSCOMMISSIE BOVENBOUW

De samenstelling van de commissie was in 2016: Joke van der Aalsvoort, Wilfried Allaerts, Gerda Berben, Henry van Bergen, Ton Brink, Michiel Doorman, Huib van Drooge, Ruud de Haas, Liliane Hüge, Gerhard van Hunnik, Frans Meindertsmä, Jaap Nolthenius, Arnoud Pollman, Theo de Rouw, Bernadette Russchen, Mart Visser, Suzanne van der Waal, Sybren Welbedacht, Robert Zibret.

Activiteiten 2016

De commissie bovenbouw kwam in 2016 vijf maal bijeen. Bij deze bijeenkomsten zijn gewoonlijk de voorzitter van de NVON en het hoofd NVON-bureau aanwezig en gemiddeld zes commissieleden. De meest bijeenkomsten werden gehouden in de Amershof in Amersfoort. De besproken onderwerpen zijn onder meer:

- Evaluatie bètasteunpunten
- Discussie ons onderwijs 2032 over curriculumontwikkeling
- Leraren Ontwikkel Fonds (LOF)
- Omkeren eerste en tweede correctie bij CE
- Ontwikkeling van het lerarenregister
- Professionele keten, professionele standaard en professioneel statuut
- Ontwikkeling van (vakoverstijgend) lesmateriaal, met name Wetenschapsoriëntatie
- Curriculumontwikkeling door leraren, wenselijkheid en voorwaarden
- PISA-rapport over onderwijskwaliteit

Daarnaast organiseerde de BCBB in samenwerking met de OC, FvOv/Platform VVVO en de Wiskundevereniging discussiebijeenkomsten op uiteenlopende locaties in Nederland over curriculumontwikkeling naar aanleiding van de verdiepingsfase van Ons Onderwijs2032.

De gesprekken over de leemte na de afschaffing van anw hebben geleid tot een nieuwe sectie Wetenschapsoriëntatie bij de NVON.

Activiteiten in 2017

Naast het bespreken van actuele, bètabrede onderwerpen blijft de BCBB zich in 2017 actief bezighouden met onderwijsontwerpen. Het volgende onderwerp is: curriculum-ontwikkeling. Geïnteresseerde

NVON-leden kunnen zich via het secretariaat of via de voorzitter van de BCBB aanmelden voor deelname in de BCBB. Contactgegevens en een overzicht van de huidige samenstelling van de BCBB zijn te vinden op de website van de NVON.

T. de Rouw

JAARVERSLAG 2016 BESTUURSCOMMISSIE FINANCIËN

De BC Financiën bestaat uit de heren H. Huijsmans, M. Dirken, A. Biegstraaten (beoogd penningmeester), de boekhouder W. van Bueren en P. Backer (penningmeester).

Afgelopen jaar

De BC Financiën heeft afgelopen jaar tweemaal vergaderd. Naast bespreking van de lopende financiële zaken, heeft de BC Financiën advies gegeven over onder andere de declaratieregeling, de staat van beleggingen bij ABN-Amro en de naleving van ons treasury statuut.

Pim Backer, penningmeester NVON

JAARVERSLAG 2016 BESTUURSCOMMISSIE NVON-REEKS

De Bestuurscommissie NVON-reeks (verder aan te duiden als BC NVON-reeks) bestond in 2016 uit de leden: Henny Kramers-Pals, voorzitter; Cees de Jonge, secretaris; Robert Zibret, budgethouder; Marijke Domis en Marcel Kamp. Huib van Drooge was contactpersoon met het AB. In december werd Clasiën Leverde Vries voorzitter, Henny Kramers-Pals secretaris en Cees de Jonge budgetbeheerder. Als nieuwe leden van de BC traden toe: Joke van der Aalsvoort, Inge van de Kruijs, Marijn van Nijhuis, Machiel Stolk en Jan Jaap Wietsma. Robert Zibret verliet de BC.

Afgelopen jaar

De BC NVON-reeks heeft als doel te stimuleren dat onderwijsmateriaal van goede kwaliteit ter beschikking komt aan docenten natuurwetenschappen. Dit om docenten te ondersteunen in hun onderwijs en ook bij het op peil houden van de kennis die daar-

voor van belang is.

Verspreiding vindt plaats via de Ledenservice, met uitzondering van digitaal materiaal. De financiële verantwoordelijkheid en financiële besluitvorming liggen bij het DB van de NVON. Inhoudelijk is de BC NVON-reeks onafhankelijk. De BC kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan het DB.

Een belangrijk deel van de taak van de BC is ideeën te ontwikkelen voor materiaal en acquisitie te verrichten. Hierbij wordt vooral gedacht aan materiaal dat in de praktijk door docenten en toa's natuurwetenschappen echt zal worden gebruikt en dat mogelijk ook kan worden ingezet bij de nascholing. Voorstellen zijn welkom bij nvon-reeks@nvon.nl.

In 2016 is voortvarend gewerkt aan het tweede boek met demonstratieproeven voor natuurkunde, *Showdefysica2*. Verheugend veel collega's reageerden op de oproep om proeven voor dit boek te testen. Gestreefd wordt naar verschijning van dit boek in het najaar van 2017.

Verder wordt gewerkt aan Ecologie didactiek. Dit boek zal een overzicht geven van actuele inzichten in de ecologie didactiek en – via korte intermezzo's – wijzen op recente ontwikkelingen in de ecologie. Het boek legt de nadruk op de relatie tussen leerproblemen van leerlingen bij ecologie en onderwijsleeractiviteiten die deze moeilijkheden kunnen verminderen. Het format van *Genetica in Beweging* wordt gevolgd. Daarmee zal dit boek deel uitmaken van een reeks biologie didactiekboeken, bedoeld voor leraren en lerarenopleiders. Het boek zal in januari 2018 verschijnen.

Activiteitenplan 2016 Bestuurscommissie NVON-reeks

In aansluiting op de nascholingscursus *Effectief Praktisch Werk (Getting Practical)* wordt gewerkt aan een boek met praktijkvoorbeelden hiervan.

De BC zet een beleid op voor promotie van de boeken van de NVON-reeks en gebruik ervan in de nascholing, onder andere in DOT's.

Henny Kramers-Pals, secretaris BC NVON-reeks

JAARVERSLAG 2016 BESTUURSCOMMISSIE ONDERBOUW

De samenstelling van de commissie Onderbouw was het afgelopen jaar als volgt: Adrie Niënkemper, voorzitter; Jan Baas, Gerda Berben, Liliane Hüge, Sjaak Poot, Marianne Offereins en Pjotr Nijenhuis.

Afgelopen jaar

De BC is in verslagjaar 2016 vijf keer bij elkaar geweest. Marianne Offereins heeft in de juni-vergadering afscheid van ons genomen. En van Pjotr Nijenhuis hebben we in december afscheid moeten nemen. Zij beiden worden hartelijk bedankt voor hun inzet. Carin Blankenaauw mochten we welkom heten. Ook in dit verslagjaar is een poging gedaan om met het mbo om tafel te zitten en te praten over de doorlopende leerlijn. Het is bij mbo in Twente gebeven. De noodzaak van onderling contact wordt wel gedeeld. Maar de vakcollega's bij elkaar brengen is lastig. Opnieuw zijn de cursussen voor zowel de theoretische, als de praktische schoolexamens gegeven. De cursus voor theoretische schoolexamens, waar de verschillende taxonomieën aan bod komen, werden ook op locatie gegeven.

Verder heeft de BC de notitie *Ons Onderwijs2032* bestudeerd en een advies geformuleerd.

Ook ten aanzien van de kennisbasis science waarin de BC zou nadenken over relevante practica is dit jaar afgerond.

Activiteitenplan 2017

Voor 2017 wil de BC dezelfde weg inslaan. Door over inschrijving van de beide cursussen zal deze opnieuw in 2017 gegeven worden. Daarnaast wil de BC zich blijven inspannen om contact met het mbo aan te houden en te komen tot een structureel overleg. Naar aanleiding van vragen van cursisten om aan de hand van artikelen zelf vraagstukken te bedenken zal de BC kijken of er inderdaad daarvoor een cursus kan komen.

A. Niënkemper, voorzitter bestuurscommissie onderbouw

JAARVERSLAG 2016 BESTUURSCOMMISSIE VAKBONDSACTIVITEITEN

Het doel van de bestuurscommissie is het adviseren van het AB, het DB van de NVON en het AB van de FvOv ten aanzien van vakbondsactiviteiten. Leden van de bestuurscommissie zijn: Myra Albers, Pim Backer, Henry van Bergen, Mark Dirken, Patrick van de Geijn, Jean-Pierre van Nelk, Harm Wiel-draaier en Martin Kamperman (voorzitter).

Afgelopen jaar

De NVON is lid van de FvOv (Federatie van Onderwijsvakorganisatie). In het bestuur hiervan wordt de NVON vertegenwoordigd door twee leden van deze bestuurscommissie, te weten Pim Backer, Henry van Bergen (tot 01-08) en Huib van Drooge (vanaf 01-08). De commissie kwam vier keer bijeen.

De bijeenkomsten worden gehouden in een lokaal op de vmbo-locatie van O.R.S. Lek en Linge te Culemborg op maandagen van 17.30 tot uiterlijk 20.00 uur. Tijdens de vergadering zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken: Stand van zaken cao's, het lerarenregister, ontwikkelingen omtrent WWZ en UWV, wetsvoorstel 'Nieuwe scholen', transfercentra po, de regeldruk agenda, *Ons Onderwijs2032*, persoonlijk budget en taakbeleid, onderhandelaars akkoord hbo.

Via de bestuurscommissie hebben de NVON-leden invloed op de standpunten die worden uitgedragen in de FvOv. Daarnaast is het een manier om legitimatie te verkrijgen voor standpunten over de diverse onderwerpen die de agenda passeren. Sinds 2014 is door de FvOv een platform 'Onderwijskamer' ingesteld. Het doel hiervan is om samen met andere vakverenigingen onderwijskundige vraagstukken te bespreken en die via het FvOv bestuur landelijk aanhangig te maken. Iedere vakvereniging mag met maximaal twee personen aan deze besprekingen deelnemen. Dit mogen bestuursleden zijn, maar ook andere geïnteresseerden/deskundigen. De BC Vakbondsactiviteiten maakt hier ook gebruik van.

Maandelijks deed Henry van Bergen tot september in de rubriek van de Vakbondstafel in *NVOX* verslag van wat er op dat moment speelt.

Activiteitenplan 2017

- Behouden van het doel om de besturen van de NVON en FvOv te voorzien van meningen en informatie.
- FvOv meer bekendheid gegeven binnen de NVON.
- Website NVON en FvOv met RSS feed, zodat je goed wordt doorgelinkt zodra de nieuwe site gereed is.
- Op de site en in de bladen (*NVOX* en *Terugkoppeling*) in de titel duidelijk maken dat de NVON aangesloten is bij de FvOv door middel van een onderschrift.
- In de *NVOX* aandacht houden voor de rechtspositie met voorbeelden van vragen/rechtszaken.
- Actief uitdragen tijdens congressen en dergelijke over de NVON als vakbond en vakvereniging.

Indien u geïnteresseerd bent in (een van) deze zaken, dan bent u van harte welkom op onze bijeenkomsten in Culemborg.

Martin Kamperman

JAARVERSLAG 2016 BESTUURSCOMMISSIE JONG NVON

De samenstelling van de sectie/commissie was het afgelopen jaar als volgt:

- (vz) Tom Snijder
- (vz) Mariëlla Verhage
- Laura Janssen
- Karin Zeeuwen-van Nunen
- Pieter Schutz
- Marijn van Nijhuis
- Tim van Dulmen (geen actief lid meer)

Afgelopen jaar

In het afgelopen jaar waren er drie 'pizzalezingen' en een conferentie met als thema 'Cijfers geven werkt niet'.

Activiteitenplan 2017

Voor het komende jaar zijn er weer drie pizzalezingen gepland, en een conferentie in het eerste weekend van oktober.

De geplande vergaderingen zijn:

- 10-Jan In Utrecht/Den Bosch
- 14-Feb Via Facetime
- 17-Feb Pizzalezing 1
- 14-Mar In Utrecht/Den Bosch
- 11-Apr Via Facetime

- 21-Apr Pizzalezing 2
- 9-May In Utrecht/Den Bosch
- 13-Jun Via Facetime
- 23-Jun Pizzalezing 3
- 11-Jul In Utrecht/Den Bosch
- 13-Sep Via Facetime
- 6 en 7 Okt Conferentie
- 8-Nov In Utrecht/Den Bosch
- 13-Dec Via Facetime

Karin Zeeuwen-van Nunen en Tom Snijder

JAARVERSLAG 2016 BESTUURSCOMMISSIE WETENSCHAPSORIËNTATIE

De Bestuurscommissie Wetenschapsoriëntatie is samengesteld uit de volgende leden: Sybren Welbedacht, Arnoud Pollmann, Auke Cuiper, Ton Brink, Ida van Genderen, Henk van Roozendaal, Ina Huitema, Tim van Dulmen, Robbert Kluitmans, Roonald Weezenbeek, Karel Theuws, Perry Vrolijk, Damian Mc Crossen. Op donderdag 24 november 2016 is de Bestuurscommissie Wetenschapsoriëntatie opgericht. Nadat het vak anw niet meer *verplicht* gegeven hoeft te worden, zijn scholen op zoek gegaan naar een goede invulling/vervanging van dit vak. Een aantal scholen heeft het vak anw nog kunnen handhaven, andere scholen hebben de vrijgekomen ruimte gebruikt om een verwant nieuw vak op het rooster te zetten en er zijn ook scholen waar de ruimte verdwenen is. Maar aangezien leerlingen volgens de nieuwe eindtermen van de natuurwetenschappen "*in contexten een beargumenteerd oordeel kunnen geven over een situatie....etc*" blijft het voor elke school van belang ruimte te maken voor de vragen: *wat is wetenschap en welke dilemma's roepen de toepassing van de wetenschap op?* De BC Wetenschapsoriëntatie heeft tot doel de scholen te ondersteunen bij het onderwijs op dit gebied. Daarvoor wordt onder andere ruimte gemaakt op de NVON-site en komt er een aparte nieuwsbrief. De bestuurscommissie bestaat uit een aantal mensen vanuit de vroegere anw commissie én zes nieuwe docenten uit de verschillende B-vakken. Belangstellenden kunnen zich melden bij het secretariaat@nvon.nl.

Sybren Welbedacht

JAARVERSLAG 2016 REDACTIE NVOX

Het structureren van het werk aan *NVOX* begint vruchten af te werpen. We raken gewend aan het werken met mappen in de chronologische volgorde van het productieproces. Dit voorkomt in hoge mate het langs elkaar heen werken. Doordat de samenstelling van de redactie is veranderd, komen we op zaterdag bij elkaar in plaats van op de woensdagavond. Voor sommigen is dat na een dag werken teveel, naast vergaderingen die ook aanwezigheid vereisen. Nu is er meer rust, want we beginnen om 10.00 uur en eindigen om 15.00 uur onderbroken met een eenvoudige lunch.

Hans Bouma heeft na vele jaren de redactie verlaten. Zijn afscheid vond plaats op de ALV in april jl. Marianne Offereins maakt nu deel uit van de redactie als adjunct-hoofdredacteur, met als belangrijke taak de schakel te zijn tussen de eindredacteuren en de bureau-redactie, waarbij ze samenwerkt met Harriet Koning, de bureauredacteur. Ook dat werk is nu zeer overzichtelijk. Het redactiestatuut is klaar en opgesplitst in een statuut en een huishoudelijk reglement.

Ook werd van het advertentiebureau van Vliet afscheid genomen, het is vervangen door bureau Recent uit Amsterdam. Standaard is sinds verleden jaar een jaarlijks gesprek in klein comité tussen DB en de hoofdredactie. De communicatie is erop gericht het gemeenschappelijk belang te versterken.

Naast het werk voor *NVOX* heeft de hoofdredactie een tweetal boeken uitgebracht onder de titel: 'Doen we practicum? Thema's uit de biologie'. Vooral als steun in de rug voor jonge docenten en toa's. Zowel bij de boeken als telkens bij de voorbereiding en de verwerking van *NVOX* hebben we altijd veel steun van Henrico ten Brink, Christian Soer, Wilko Visscher en Ilona Oortwijn van FIZZ. Laatstgenoemde kreeg in de zomer een tweede kind, waar wij haar van harte mee feliciteren. Een nummer van *NVOX* vormgegeven is een hele klus en de tijdelijke vervanger van Ilona heeft het daar niet echt gemakkelijk mee gehad.

In 2016 is ook gestart met het gebruik van een plank voor de inhoud. Daarover heb ik al in *NVOX* bericht. Diverse varianten zijn be-

keken en gekozen is voor een flexibele vorm. Deels staat steeds vast welk artikel op welke bladzijde komt en deels is dat dus variabel. Een plank is een schema van vakjes. Elk vakje krijgt een bladzijdenummer en een artikelnummer plus een korte omschrijving. Op een gegeven moment zijn alle 56 vakjes gevuld en is het nummer vol. Eindredacteurs kunnen dan meteen besluiten bijdragen alvast naar een volgend nummer te verplaatsen. Het gebruik van de plank is gestart met ons themanummer, *NVOX 10*, 2016. Om de samenwerking te bevorderen tussen al diegenen die betrokken zijn bij of de nieuwsbrief of de website of de beide redacties is er op dit moment van schrijven een plan om in het voorjaar van 2017 bij elkaar te komen om tot een goede taak- en werkverdeling te komen. Als u dit leest is die bijeenkomst mogelijk al geweest. We zijn vol goede moed om door te gaan met ons werk.

Maarten Foeken, hoofdredacteur

JAARVERSLAG 2016 TERUGKOPPELING

De samenstelling van de redactie was het afgelopen jaar als volgt: Hein Bruijnesteijn, Amber Leeman, Lian Moerenhout en Gilles Schuringa. Terugkoppeling wordt per editie bijgestaan door een wisselende gastredacteur en een vaste klankbordgroep.

Afgelopen jaar

We kijken terug op een leuke en geslaagde jaargang van de Terugkoppeling. Het magazine stond vol diverse artikelen en er is met uiteenlopende mensen samengewerkt. De lente begon met het thema Ei, met als gastredacteur: Gert Hulzebosch. De belangrijkste inhoud: Hoe krijg je verwondering in de klas? De meest gebruikte shortlinks waren: BasisNatuurWetenschappen, moleculair koken, nlt-modules, ei ontkoken, Eggbot.

In de zomer was er het thema Meisjes, met als gastredacteur: Rachel Baan. Belangrijkste inhoud: Waarom willen we zo graag vrouwen in de techniek? Hier waren de meest gebruikte shortlinks: Hij-zij-wijzer, Kahoot, apps voor hart ontleden.

In de herfst was er aandacht voor het thema Tijd. Gastredacteur was Brigit Hoogenberk. De belangrijkste inhoud: Tijd slim inzetten in het (project)onderwijs. De meest gebruikte shortlinks: 5 minute crafts, geheime matschakelaar, polsplanetarium. Het laatste nummer van het jaar, het winternummer had als thema Geld. Hierbij was André Biegstraaten gastredacteur. Belangrijkste inhoud: Waar is je budget goed aan besteed?

Meest gebruikte shortlinks: lesbrieff brug, bridge designer software, brandend briefje.

Activiteitenplan 2017

De ingezette lijn willen we graag doorzetten in het komende jaar om nog meer leden en niet-leden blij maken met een Terugkoppeling op de mat. Met de bevindingen uit de evaluatie dit jaar willen we de Terugkoppeling blijven verbeteren. De werkhema's voor 2017 zijn Maakonderwijs, Groen, Mini en Eten. Deze thema's zijn, samen met nog tachtig mogelijke thema's, aangedragen door lezers in de lezersenquête. De thema's worden geselecteerd op onderwerpen waar zowel vakinhoudelijke en nieuwswaardige, als didactische en organisatorische artikelen bij passen.

Amber Leeman

JAARVERSLAG 2016 REDACTIECOMMISSIE BINAS HAVO/VWO

De commissie bestaat uit Robert Bouwens (voorzitter), Peter de Groot (Scheikunde), Wout Kranendonk (Natuurkunde), Jan van Lune (Scheikunde), Carla Prop-van den Berg (Biologie), Jan van Riswick (Natuurkunde) en Hans Westra (Biologie).

Afgelopen jaar

In het afgelopen jaar zijn er nog enkele errata en verbeteringsadviezen bij de commissie binnengekomen. De indieners worden steeds vanuit de uitgeverij Noordhoff beantwoord na (mail-)overleg met de commissie. De errata en adviezen worden meegenomen naar de 7e druk. In een vergadering op 23 november is de gang van zaken besproken en is naar de toekomst gekeken.

Activiteitenplan 2017

In 2017 zal een tevredenheidsonderzoek naar de 6e druk van BiNaS worden gehouden. Aangezien er geen grote wijzigingen in de natuurwetenschappelijke vakken worden verwacht, zijn er nog geen concrete plannen voor het uitgeven van een 7e druk.

Robert Bouwens

JAARVERSLAG 2016 REDACTIECOMMISSIE BINAS VMBO

De samenstelling van de sectie/commissie was het afgelopen jaar als volgt:

J.T. Boer, eindredacteur, C.B. Giugie, A. Niënkemper.

Voor vragen en opmerkingen: jt.boer@upcmail.nl

Afgelopen jaar

Er zijn in 2016 geen speciale nieuwe ontwikkelingen te melden wat betreft BiNaSvmbo. De ondersteunende internetsite www.binas.noordhoff.nl wordt goed bezocht. Voor alle versies van BiNaS vmbo is materiaal ontwikkeld om te oefenen en te toetsen, hetgeen op voornoemde site te vinden is.

Voor alle versies van BiNaS vmbo geldt ook in 2015 en 2016 dat, naast het boek, een e-book licentie te bestellen is. Na een jaar is deze versie tegen betaling te verlengen.

Bij een aantal leden van de NVON is gepolst in hoeverre de ontwikkeling van een app gewenst is en wat de inhoud daarvan zou kunnen zijn.

Activiteitenplan 2017

Het blijft schrijnend dat BiNaS -biologie voor het vmbo zich in een uitzonderingspositie bevindt. Bij natuur- en scheikunde is BiNaS toegestaan bij het Centraal Examen. Biologie mag in het havo/vwo wel, maar in het vmbo niet gebruikt worden op het Centraal Examen. Dit is in de NVON-visie onterecht en wij willen dit gelijkgetrokken zien te krijgen. Er is geen onderwijskundige verantwoording bekend waarom BiNaS biologie vmbo niet op het Centraal Examen gebruikt zou mogen worden. De NVON maakt zich er hard voor om BiNaS biologie uit het verdomhoekje te halen.

Jan Theo Boer

JAARVERSLAG 2016 NVON-BUREAU

Betreffende de samenstelling van het NVON-bureau vond er in de zomer van 2016 een aantal wisselingen plaats. Per 1 augustus 2016 hebben Ronald Korporaal en Amber Leeman het stokje van Martijn van der Hoff, Mandy Stoop en Karin Zeeuwen overgenomen als ondersteuners NVON-bureau. Na het vertrek van Henry van Bergen is per 1 september 2016 Pauline Sloet tot Everlo als ad interim hoofd NVON-bureau aangetreden.

Ronald Korporaal is verantwoordelijk voor de organisatie van de CE-correctietrainingen, de contacten met hogescholen en universiteiten, de tweewekelijkse NVON-nieuwsbrief en hij is geregeld te vinden achter de NVON-stand bij diverse onderwijscongressen.

Amber Leeman richt zich hoofdzakelijk op de organisatie van de Bèta Techniek Dag, voorheen bekend als het onderbouwcongres. Ook is zij hoofdredacteur van de Terugkoppeling. Afwisselend met Ronald staat ook Amber bij de NVON-stand tijdens onderwijscongressen.

Met een inspirerende kick-off op 1 september 2016 is het nieuwe team samen met het rotsvaste secretariaat bestaande uit Henny Tangenberg en Harriet Koning vol enthousiasme het nieuwe schooljaar van start gegaan.

Afgelopen jaar

Het afgelopen jaar zijn er meerdere activiteiten georganiseerd voor de leden. In het eerste kwartaal van 2016 bijvoorbeeld vonden, nog onder leiding van Martijn van der Hoff, de CE-correctietrainingen plaats. Met meer dan 400 deelnemers op negen locaties was dit een groot succes. Uit de evaluaties bleek dat de deelnemers de cursus zeer waardevol vonden en dat deze aan de verwachtingen voldeed. De tip om het algemene deel iets in te korten om meer tijd vrij te maken voor het inhoudelijke deel (bespreken examenopgaven) heeft Ronald met de organisatie van de CE-correctietrainingen 2017 ter harte genomen.

In de zomer ging Amber van start met de organisatie van de Bèta Techniek Dag op 23 maart 2017. Er is gekozen voor een nieuwe naam om een bredere doelgroep aan te spreken. Het thema ZIEN-MAKEN-DOEN valt in

goede aarde. Een studentengroep Communicatie Media Design van Avans (Den Bosch) zette zich in voor het maken van promotiemateriaal en ontwierp een prachtige basis voor de look and feel van de conferentie. Ronald Korporaal hield meerdere presentaties op hogescholen met als gevolg een toename in het aantal studentleden. Sinds november 2016, bij de Woudschoten Chemie Conferentie, is het ook mogelijk bij de NVON-stand met pin te betalen. In april van dit jaar hebben TechniekTalent, nu en NVON een samenwerkingsovereenkomst gesloten met als doel een intensievere samenwerking. Dit heeft inmiddels zijn eerste vruchten afgeworpen; TechniekTalent, nu heeft zitting in de werkgroep van de Bèta Techniek Dag en heeft een bemiddelende rol gespeeld in de totstandkoming van de Co Co op locatie in 2017.

Activiteitenplan 2017

Begin 2017 is er een 'Co Co op locatie' bij 'Waterschap Vallei en Veluwe' in Amersfoort. Een groep van twintig docenten krijgt de kans om een kijkje achter de schermen te nemen en met medewerkers van het waterschap in discussie te gaan hoe deze context een plek te geven in hun onderwijs.

De CE-correctietrainingen 2017 vinden plaats tussen 7 en 16 maart 2017 op negen scholen door het hele land. Op 12 januari 2017 staat de trainersbijeenkomst 'Train de trainer' gepland. In samenwerking met het Cito worden de trainers voorbereid op het geven van de trainingen. De CE-correctietrainingen worden aangeboden voor de examenvakken natuurkunde, scheikunde, biologie, nask1, nask2 en vmbo-biologie. De CE-correctietrainingen zijn opgenomen in het lerarenregister.

Op 23 maart 2017 vond de Bèta Techniek Dag plaats op het Bouw en Infra Park in Harderwijk. De naar schatting 250 deelnemers hebben een keuze uit een aanbod van ruim twintig workshops. De openingslezing wordt verzorgd door bewegingsdeskundige Bert Otten en de interactieve dag wordt afgesloten met een magnetenshow.

Naar verwachting worden er in 2017 tien cursussen aangeboden in samenwerking met het STEMTeacherLab, komt het Klein Didac-

tisch Netwerk voor biologen meerdere malen bij elkaar en vindt de training Onderzoekend leren in het vmbo plaats.

Pauline Sloet tot Everlo

AD 7. JAARVERSLAG 2016 PENNINGMEESTER

Opmerkingen bij de rekening 2016

De rekening 2016 sluit met een negatief saldo ad € 23.139,90 waar een tekort was begroot van ongeveer het dubbele bedrag.

Als opvallende verschillen tussen begroting en rekening 2016 zijn te noemen:

- *NVOX*: aangezien er in 2016 11 nummers zijn betaald in plaats van de 'normale' 10 nummers.
- Auteursrechten BiNaS zijn toch nog hoger uitgevallen.
- De ontwikkeling van de website heeft aanzienlijk meer gekost dan bij het maken van de begroting was ingeschat. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door de tegenvallende kosten in de noodzakelijke totale vernieuwing van de ledenadministratie. Die administratie kan nu gekoppeld worden aan de nieuwe website, waardoor de leden een eigen portal hebben gekregen. Dit alles heeft geleid tot extra werk, langere doorlooptijd en daarmee hogere kosten van externe begeleiding.
- Govak-gelden: het begint een jaarlijks verhaal te worden: de trage uitbetaling van deze gelden. Uiteindelijk is eerst begin december 2016 binnen de SFSVO overeenstemming tussen de onderwijsbonden bereikt over de bedragen 2016.
- Hoofd NVON-bureau: door terugtrekking van het hoofd NVON-bureau per 1.8.2016 ontstaat er een andere situatie aangezien er geen inkomsten meer terugvloeien vanuit FvOV (hoofd bureau werkte 0,4 fte bij FvOV). Uiteraard heeft dat ook analoge gevolgen voor de uitgavenkant.
- 'Projecten': aan de (vele) projecten voor onze leden dienen de kosten van ondersteuners en secretariaat te worden toegerekend. De uren van de ondersteuners en secretariaat voor projecten in 2015 zijn pas eind juli 2016 door het hoofd NVON-bureau doorgegeven. Dit heeft tot gevolg dat er in rekening 2016 een negatieve post ondersteuners tevoorschijn komt! Uiteraard

gelijktijdig met een fors nadelig resultaat op de post Projecten door dit toerekenen van de uren van de ondersteuners. Uitgangspunt is dat projecten budgetneutraal dienen te zijn. Maar... projecten zijn acties voor leden en passen derhalve onder een goede besteding van de Govak-gelden!

- Nieuwe post in de rekening betreft de ontvangen 'reprorechten'. De inkomsten op deze post zijn in vorige rekeningen opgenomen in de post 'auteursrechten Binas'. Mijns inziens zijn die inkomsten op die post niet geheel op hun plaats.
- Net als vorig jaar is het verschil tussen inkomsten Govak-gelden en de direct daarmee samenhangende uitgaven ('bonden') zichtbaar gemaakt in de post 'kosten weerstandsvermogen'.

Tot slot wil ik op deze plaats uitdrukkelijk mijn dank uitspreken aan het adres van onze boekhouder, de heer Wim van Bueren, voor zijn werk, maar vooral ook voor zijn voortreffelijke ondersteuning die ik de afgelopen jaren van hem mogen ondervinden.

Pim Backer, penningmeester

AD 9. TOELICHTING BIJ BEGROTING 2017

De ingezette lijn van de vorige twee jaren is (uiteraard) in begroting 2017 voortgezet. Een aantal opmerkingen bij deze begroting:

- Van alle secties en bestuurscommissies mocht ik dit jaar in de eerste week van december de begrotingen ontvangen waarvoor mijn dank!
- In het AB is afgesproken het blad Terugkoppeling ook in 2017 viermaal te laten verschijnen. Wel wordt nagegaan of een meer samengaan tussen onze beide bladen wenselijk en uitvoerbaar is.
- Bij DB-besluit van 23.11.2016 is de BC Wetenschapsoriëntatie ingesteld (als 'opvolger' van BC anw)
- De voorziening 'proceskosten' is via rekening 2016 weer aangevuld tot het vastgestelde bedrag van € 30.000
- Contributies: door het besluit de contributies per 1.1.2017 voor iedereen te laten ingaan missen we het deel van de contributies dat vorig jaar vooruit is betaald. Aangezien

circa 60% van de leden de jaarlijkse contributies altijd al in maand januari betaalde, missen we dit jaar eenmalig (!) voor de resterende 40% van de leden gemiddeld de helft van de contributie-inkomsten.

- Voor hoofd NVON-bureau is rekening gehouden met 0,6 fte en voor ondersteuners (thans 0,8 fte) is een uitbreiding per 1.8.2017 van 0,4 fte begroot.
- In alle begrotingsposten die een directe relatie met het aantal leden hebben, is rekening gehouden met de stand van zaken per 1.1.2017: 3402 actieve leden en 743 inactieve leden.
- De post 'AB en DB' is voor 2017 verhoogd in verband met de kosten van het tweejaarlijkse NVON-uitje in juni en de KV-dag in september.
- De ingediende begrotingen voor de secties en bestuurscommissies zijn bijna volledig gehonoreerd; daar waar van de ingediende begroting is afgeweken, heeft dat in goed overleg met de betrokken budgethouder plaatsgevonden.
- Ten aanzien van de website worden kosten ingeschat voor modules, zoals webshop, forum en facturatie.

Een kritisch woord ten aanzien van de sectiebegrotingen tot slot: fijn dat secties jaarlijks blijf geven vol te zitten met goede gedachten die verwoord zijn in hun begrotingen. Maar.. de afwijkingen in de rekeningen van de afgelopen jaren vragen mijns inziens toch om een aangepast beleid in deze materie. Mijn gedachten gaan uit naar taakstellende budgetten op basis van de rekeningen van de drie voorafgaande jaren. Afwijkingen van deze regel blijven altijd mogelijk na goed overleg met de penningmeester. De lezer mag deze gedachtegang beschouwen als een stukje 'huiswerk' dat ik graag aan mijn opvolger ter overweging meegeef!

Gezien de grootte van reserves en voorzieningen acht ik het volstrekt aanvaardbaar de begroting 2017 niet-sluitend aan te bieden en het daaruit volgende negatieve saldo wederom te verrekenen met de voorziening 'NVON-bureau'.

Pim Backer, penningmeester

AD 10. VASTSTELLING CONTRIBUTIES 2018

In artikel 2 van ons huishoudelijk reglement staat: *"De contributie en de donatie worden elk jaar voor het volgende verenigingsjaar vastgesteld door de algemene vergadering"*. De financiële positie van de NVON is – al jaren – zodanig dat het bestuur geen verhoging van de contributie voorstaat.

Op een belangrijk punt wil het bestuur de contributiestructuur wel aanpassen. Al jaren heeft de NVON een (te!) groot aantal categorieën in contributiebedragen. In 2016 liefst 26 stuks.

Het bestuur acht het – alleen al om administratieve redenen – dringend gewenst het aantal categorieën in contributiebedragen fors te reduceren.

Derhalve wordt voorgesteld een aantal wijzigingen aan te brengen:

- Voor ieder lid gaat de contributie in per 1 januari van het jaar (besluit van ALV april 2016).
- Nieuwe leden krijgen reductie berekend in het eerste jaar van hun lidmaatschap (eerste jaar 50%, dit moet worden verrekend door administratie).
- Terminologie van soorten contributies is aangepast (toa-steuclid bestaat niet, wordt toa zonder NVOX, echtpaar exclusief NVOX wordt tweede gezinslid exclusief NVOX).
- Alle buitenlandse leden in één categorie (bedrag verhogen tot € 130.=).
- Instituten en scholen gelijktrekken (bedrag verhogen tot € 175.=).

Dit zou leiden tot de volgende soorten contributies:

1	Gewoon lidmaatschap (NL docenten)	€ 85,00
2	TOA-leden	€ 60,00
3	Buitenlandse leden	€ 130.=
4	Gereduceerd lidmaatschap (lid docenten KNCV, NNV, NIBI)	€ 77,00
5	Gepensioneerde leden	€ 43,00
6	werkzoekenden	€ 43,00
7	Instituten en scholen	€ 175.=
8	TOA en/of huisgenoot zonder <i>NVOX</i>	€ 21,00
9	Leden jonger dan 35 jaar	€ 64,00
10	Leden van verdienste	€ 0,00
11	<i>NVOX</i> abonnement bewijsnummer	€ 0,00
12	Gratis lidmaatschap (studentleden zonder onderwijsbaan, maximaal 4 jaar)	€ 0,00

Het bedrag voor een donateur blijft € 85,00

Pim Backer, penningmeester

AD 11. BENOEMING KASCOMMISSIE

De kascommissie 2016 bestond uit de heren Martin Kamperman en Adrie Niënkemper. Reservelid is mevrouw Anneke Thurlings.

AD 12. PROCEDURE VOOR BENOEMING LID VAN VERDIENSTE

De ALV wordt voorgesteld om voortaan de benoeming van een lid van verdienste te delegeren naar een in te stellen commissie van 'wijze mensen'.

Enkele **statutaire punten** aangaande leden van verdienste:

- De NVON kent statutair leden van verdienste (statuten artikel 2 lid 1d).
- Statuten artikel 2 lid 5: "Leden van verdienste zijn zij, die door de algemene vergadering op voorstel van het bestuur, als zodanig zijn benoemd; leden van verdienste hebben dezelfde rechten en plichten als gewone leden, tenzij in deze statuten anders is bepaald".
- Statuten artikel 4 lid 2: "Leden van verdienste zijn vrijgesteld van betaling van contributies en hoofdelijke omslagen".

Dus leden van verdienste worden door algemene ledenvergadering (ALV) benoemd. In de praktijk is in stilte door het bestuur iets voorbereid om als 'konijn uit hoge hoed'

de ALV eigenlijk voor een voldongen feit te plaatsen. Dit kan vaak ook niet anders, maar de ALV kan in zo'n geval moeilijk nee zeggen op het voorstel van het bestuur. Bloemen staan klaar achter de coulissen en de eventueel ingeseinde familie et cetera zit op een van de eerste rijen te wachten. Soit.

Het bestuur acht het wenselijk om voortaan een ingekomen aanvraag tot benoeming tot lid van verdienste in handen te stellen van een 'commissie van wijze mensen'. Deze commissie maakt een bindende voordracht aan de ALV via nader op te stellen regels. In de ALV wordt een (vast) agendapunt gemaakt voor eventuele toekenning van een lidmaatschap van verdienste. De commissie van wijze mensen (in te stellen door het AB) motiveert daarbij de voorgedragen benoeming. Indien deze commissie besluit een ingediende aanvraag af te keuren, koppelt de commissie dit gemotiveerd (voor de ALV) aan de aanvrager terug.

Te zijner tijd zal deze gewijzigde procedure meegenomen moeten worden in een aanpassing van artikel 2 lid 5 van de statuten.

BEGROTING NVON 2017						
	Resultaat	Resultaat	Begroting	Resultaat	Begroting	opm
LASTEN in euro's	2014	2015	2016	2016	2017	
Drukkosten NVOX	100.566,17	107.291,69	120.000	135.179,06	123.000	
Kosten Terugkopp.	16.536,53	40.495,06	48.000	43.451,58	44.000	
Advert. kn. Terugkopp.		983,75		0,00		
Redactie ondersteun.	30.507,68	26.596,72	30.000	29.442,15	29.000	
Redactie NVOX	13.143,35	12.604,80	14.000	11.196,25	12.000	
Ledenservice kosten	4.223,49	6.669,43	6.500	6.184,46	6.000	
Auteursr. (Basis)Binas	81.657,92	87.202,09	60.884	71.479,75	61.250	
Auteursr. Itembk. Bio.	1.175,00	4.661,90	1.000	1.113,45	1.000	
Congres / ALV	6.698,41	7.604,44	6.890	6.278,29	6.500	
Website NVON	9.295,65	6.321,52	50.000	91.640,55	30.000	5
Boekh hard&software	3.015,11					
Verzekeringen	36.142,64	15.698,65	17.000	16.205,83	16.200	
Secties						
Bi	10.005,13	12.768,36	15.200	7.972,19	15.700	
Na	6.892,81	8.664,15	9.280	7.631,49	13.780	
Sk	9.688,19	8.059,24	9.800	10.634,92	10.500	
Toa	7.334,03	7.632,11	10.001	8.459,68	9.805	
Techniek	1.454,25	4.401,07	7.696	3.211,03	8.500	
Vmbo	3.120,69	3.846,60	2.600	4.045,32	4.900	
Nlt	3.988,58	3.920,69	5.430	2.629,60	5.120	
Bestuurscommissies						
B.C. Anw	4.543,25	48,77	0			
B.C. Arbo	3.200,15	824,32	2.550	682,24	2.450	
B.C. Financiën	302,15	464,91	500	570,85	500	
B.C. Bovenbouw	1.824,90	3.139,59	3.590	3.514,08	3.640	
B.C. Onderbouw	2.091,85	2.678,72	3.105	2.480,76	2.455	
B.C. NVON-Reeks	1.792,42	7.808,85	3.582	3.307,12	4.300	
B.C. Jong NVON	3.759,41	3.714,85	3.390	2.658,33	6.462	
B.C. Vakbondsactiv.	2.365,52	2.188,60	3.134	1.101,70	2.300	
B.C. Wetenschapsorientatie				268,50	3.190	
Voorzieningen						
CAO acties	3.500,00	3.500,00	0		0	
Proceskn. Rechtspos.	10.000,00			4.936,21	0	
Vedotech						
Terugkoppeling						
Weerstandvermogen		71.927,94		76.270,44		1
Projecten						
Projecten totaal	10.923,62	18.278,07		33.836,82	10.000	2
Bestuur						
DB en AB	23.063,34	34.987,55	32.000	21.530,41	26.000	
Hoofd NVON Bureau	82.267,20	69.907,26	72.000	52.669,99	45.000	
Medewerkers bureau	84.053,37	82.424,54	90.000	-4.766,76	69.000	2
Secretar. ondersteun.	57.804,41	75.647,79	75.000	62.061,96	65.000	2
Boekhouding	9.730,72	19.296,17	14.000	19.417,76	15.000	3
brief vakbondsgelden				3.810,81	3.800	
Ledenwerving	4.252,18	4.776,90	5.000	2.377,54	2.500	
Adresbehr. NVOX	2.794,30					

BEGROTING NVON 2017						
Olympiades	5.000,00	6.000,00	6.000	5.824,00	5.000	
Buitenl.contacten	0,00	2.046,83	2.000	1.751,88	3.000	
Bonden						
FvOV	42.042,00	52.080,00	54.600	54.600,00	51.812	
CMHF	39.831,41	49.935,76	52.000	53.045,06	54.328	
Rechtspositie Evers	40.109,69	46.137,30	48.000	49.549,50	35.721	
Ledenpas	7.569,11	3.748,20	1.500	4.395,04	4.000	
Onvoorzien						
Totaal KOSTEN	865.943,31	955.331,03	886.232	912.649,84	812.713,00	
BATEN in euro's						
Contrib/Abonn.	202.826,59	253.431,40	260.000	273.265,15	225.000	
Govak Gelden	221.053,00	220.081,00	250.000	233.465,00	238.750	
Renten/Coupons	28.189,74	21.036,04	17.000	26.305,55	25.000	
Advertenties NVOX	16.159,78	14.107,97	17.000	12.386,43	12.000	
Advertenties Diversen	5.240,83	5.288,00	5.000	5.284,75	5.000	
Advert. Teruggopp.			4.225	3.075,00	3.000	
Auteursrecht. BINAS	351.906,79	377.252,84	243.535	284.492,19	245.000	
Reprorechten				20.753,08	21.000	
Ledenservice verkoop	8.290,37	15.134,56	16.000	12.804,79	10.000	
Hoofd NVON Bureau	24.888,69	24.929,60	25.600	14.678,00	0	
Itembank Biologie	7.387,50	6.862,50	4.000	3.000,00	6.800	
Eindsaldo Vedotech		17.207,12				
Afrondingsverschillen	0,02					
Totaal BATEN				889.509,94	791.550,00	
Saldo WINST	77.676,68	28.345,84				
Saldo VERLIES			43.872	23.139,90	21.163	4
\						
Totaal	865.943,31	955.331,03	886.232	912.649,84	812.713,00	

opmerkingen

1 Zie saldo Weerstandsvermogen op de balans credit.

2 in deze posten zit de doorbelasting aan projecten verwerkt: zie toelichting in jaarverslag penningmeester

3 boekhouding rekening 2016 inclusief nabetaaling 2014 ad euro 4722

4 Saldo verlies via onttrekking voorziening hoofdbureau

5 schatting ten tijde van opstellen begroting

BALANS VERENIGING N.V.O.N. PER 31-DEC-16					
Rek.		Debet		Credit	
100	AA Rek courant ...952	52.697,59			
101	AA Congresrek.780	7.557,79			
103	AA Dir.Kwart. Sp.619	857.442,02			
104	AA Beleggers Liq.....841	645,00			
108	AA Vermogenssp.rek...528	446.712,05			
110	ING ...277 declar rek	962,98			
111	ING ...809 led. serv.	3.311,04			
112	ING288 TOA sectie	23.048,62		3)	
113	ING ...277 spaarrek.	0,00			
115	ING ...288 spaarrek	10.071,58		3)	
116	ING ...414 abon.NVON	17.117,24			
120	Aandelen & Obligaties	739.431,94			
	Subtot liquide middelen	2.158.997,85	1)		
184	Uit te zoeken posten	0			
191	Betaalde gelden projecten	300,00	2)		
192	Nog te ontvangen bedragen				
	Subtotaal financiële tussenrek.	300	1)		
350	Voorz. Weerstandsvermogen			148.198,38	
360	Voorz. Proceskosten			30.000,00	
370	Voorz. CAO verplichtigen			7.000,00	
435	Voorz. NVON-Bureau			593.823,91	
460	Voorz. TOA sectie			33.120,20	3)
	Subtotaal voorzieningen			812.142,49	1)
445	Nog te bet.bedragen			74.011,32	4)
	Subtotaal schulden			74.011,32	1)
440	Professionals voor de klas			32.437,47	5)
492	Ontvangen gelden projecten			11.500,15	2)
	Subtotaal vooruitontv.bedragen			43.937,62	1)
600	Verenigingskapitaal			1.131.373,53	
670	Egalisatie reserve effecten			120.972,79	
699	Subtot Verenigingsvermogen			1.252.346,32	1)
	Saldo lopend boekjaar: Verlies	23.139,90			
	Balans totaal	2.182.437,75		2.182.437,75	

Toelichting:

- 1) Subtotalen zijn niet meegenomen in het eindtotaal om dubbel telling te voorkomen.
- 2) Ontvangsten en uitgaven betreffende lopende projecten zijn buiten het resultaat van 2016 gehouden en vooralsnog geboekt op rekeningen 191 en 492.
Van alle in 2016 afgeronde projecten is het resultaat berekend en verwerkt in de boekhouding
- 3) voorziening = gelijk aan som van rekn. 112 en 115
112 ING288 TOA sectie 23.048,62
115 ING ...288 kapitaalrek 10.071,58 33.120,20
460 Voorziening TOA sectie 33.120,20
- 4) Kosten behorend bij 2016 die nog betaald moeten worden
- 5) Nog beschikbaar voor betreffende project

ADRESSEN

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter	hr. J.H. van Drooge, Lagedijk 300, 1544 BN Zaandijk (075) 6288639, voorzitter@nvon.nl
Secretaris	mw. G. Berben-Bloemheuvel, Vinkenbuurt 12, 3951 CZ Maarn (0343) 443242, secretaris@nvon.nl
Penningmeester	hr. P. Backer, De Steen 43, 3931 VK Woudenberg (033) 2861187, penningmeester@nvon.nl

ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door het Dagelijks Bestuur en de voorzitters van de sectiebesturen.

SECTIE BIOLOGIE

Voorzitter	hr. M. Havelaar, martijnhavelaar@gmail.com
Secretaris	hr. J. van Koppen, kopnvon@hotmail.com
Coördinator reg. kringen h/v	hr. J. Coenemans, cmm@rml.nl
	hr. M. Havelaar, martijnhavelaar@gmail.com
Coördinator reg. kringen vmbo	mw. G. van Rijn, grm@hetstreek.nl
Itembank	hr. J.W. Noordenbos
Leden	hr. J.W. Noordenbos, Thorbeckelaan 36, 1181 VR Amstelveen (020) 6414845, jw@noordenbos.nl
	hr. H. Mulder, hmu@jtc-roosendaal.nl
Webmaster	hr. H. Wessels, hws@hetstreek.nl

SECTIE NATUURKUNDE

Voorzitter	hr. R. de Haas, r.dehaas@atscholen.nl
Secretaris	hr. D.J. van de Poppe, vdpoppe@gmail.com
Coördinator reg. kringen h/v	hr. D.J. van de Poppe
Coördinator reg. kringen vmbo	vacant
Leden	hr. W. van Elsäcker, W.vanElsaecker@lchthuslyceum.nl
	mw. S. Chita, s.m.chita@vu.nl
	hr. A. Sieders, 1europe@gmail.com
	hr. R. Zibret, r.zibret@jdesign.org
	hr. J.W.M. Vaneker

SECTIE SCHEIKUNDE

Voorzitter	hr. J.P. van Lune, jan.vanlune@stellingwerfcollege.nl
Secretaris	hr. J.J.H. Geenen, jackgeen@kpnmail.nl
Coördinator reg. kringen h/v	mw. L.A.A. Dierikx, l.dierikx@sanctamaria.nl
Coördinator reg. kringen vmbo	mw. A.C. Droogendijk, anjadroogendijk@hetnet.nl
Leden	mw. M. Velzeboer, maureen.breeman@gmail.com
	hr. F.M. Meindersma, fmeindersma@bornego.nl
	hr. M. van den Hoek, m.vandenhoeck@bonhoeffer.nl

SECTIE TOA

Voorzitter	hr. A. van der Vaart (06) 47824435, ton@vt-solutions.nl
Secretaris	hr. P. Schutz (06-25542819), secretaris-toa@nvon.nl
Leden	mw. L. Hüge-Oostinjen (0320) 845413, lillianehüge@hotmail.com
	mw. M. Albers, myra61.albers@hetnet.nl
	mw. I. Koldenhof (055) 3122002, inekoldenhof@hetnet.nl
	hr. F. Mol (0570) 610195, f.mol@baudartius.nl
	mw. D. Wieles (0345) 549599, d.wieles@lyceum.csdehoven.nl
	mw. S. Zivcic (038) 7110316, s.zivcic@amersfoortseberg.nl
	mw. J. Hoep, (06-27346353) hoep.j@huygens.nl
	hr. G. Bossenga, (050-5411911) geertenjolic@hotmaill.com

SECTIE NLT

Voorzitter	mw. R. Janssen, rianjanssen@han.nl
Secretaris	hr. A.W. Cuiper, aw.cuiper@hccnet.nl
Leden	hr. H. van Bergen, h.vanbergen@zonnet.nl
	mw. A.C. Cuiper-Pon, Cuiperpon@bc-enschede.nl
	hr. R. Diependaal, dpd@hofstadlyceum.nl (afgevaardigde NVWi)
	hr. N. Kerkhoven, n.p.kerkhoven@gmail.com
	hr. F. Mol, f.mol@home.nl
	hr. D. J. van de Poppe, vdpoppe@gmail.com
	hr. H. Smit, gewoonbuiten@gmail.com
	hr. E. E. Snabilié (afgevaardigde KNAG)
	hr. H. Jorna, harriejorna@hotmail.com

SECTIE VMBO

Voorzitter	hr. W. Snel, w.c.snel@quicknet.nl
Secretaris	mw. D. Buitenweg, d.buitenweg@hotmail.com
Budgethouder	hr. J.W. Smilde, janwsmilde@gmail.com
Leden	hr. B. Nagel
	hr. L. Gesser, lucgesser@gmail.com
	hr. H. Bruijnesteijn

SECTIE TECHNIEK & TECHNOLOGIE

Voorzitter	hr. Th.W.J. Gosen theogosenwps@gmail.com
Voorzitter a.i.	hr. Th.W.J. Gosen theogosenwps@gmail.com
Secretaris	hr. R.A.W. Koot, rawkoot@gmail.com
Leden	hr. H.J. Olde Reuver of Briel, hjoldereuver@gmail.com
	hr. G. Hulzebosch, gerthulzebosch@gmail.com
	mw. R.E. Baan, Rachel.baan@live.nl
	mw. C.C. van Dijk, dijk@vhoto.nl (afgevaardigde VHOTO)
	hr. M.C. Diesman, diesman@hotmail.com
	hr. B. Nagel, bertnagel123@hotmail.com

BESTUURSCOMMISSIES

Bovenbouw
voorzitter hr. Th. De Rouw
tderouw@gmail.com

NVON-reeks
voorzitter mw. C. Lever-Vries
nvon-reeks@nvon.nl

Jonge leden
voorzitter Mevr. M. Verhage
voorzitter Dhr. T.G.F. Snijder, jong@nvon.nl

Vakbondsactiviteiten
voorzitter hr. J.M. Kamperman
m.kamperman@lekenlinge.nl

Onderbouw
voorzitter A. Niënkemper
a.nienkemper@solcon.nl

Verenigingsfinanciën
Voorzitter hr. W.H. Backer
pimbacker1950@gmail.com

Arbozaken
Voorzitter hr. L. Donk
l.donk@planet.nl

Basisvormgeving
FIZZ | Digital Agency - fizz.nl

Druk
drukkerij Ten Brink, Meppel.

Advertentie-exploitatie
Bureau Van Vliet, postbus 20,
2040 AA Zandvoort, tel. 023 5714745,
fax 023 5717680, www.bureauvanvliet.com
e-mail: zandvoort@bureauvanvliet.com

Voor rechtspositionele vragen
NVON rechtspositie
adviesbureau: tel: 0345-531324.

REDACTIE

Hoofdredacteur
hr. M. Foeken
Kerkstraat 34, 6871 BL Renkum
(0317) 358364, hfdred-nvox@nvon.nl

Adjunct-hoofdredacteur
mw. M. Domis-Hoos
Tobias Asserlaan 104, 5056 VD Berkel-Enschot
(013) 5332926, marijke.domis@ziggo.nl
mw. M.L.C. Offereins
Jodichemdreef 40, 3984 JT Odijk
(030) 6562989, m.l.c.offereins@wxs.nl

Biologie
hr. S. Bosmans
Berkenrodelaan 54, 5043 WB Tilburg
(06) 20502794, s.bosmans@fontys.nl
hr. J.T. Boer

Scheikunde
hr. M.J. Stolk (eindredacteur)
Windesheim Domein bewegen en educatie, Postbus 10900,
8000 GB Zwolle
(06) 20045350, mj.stolk@windesheim.nl
hr. J. de Gruijter
hr. M. Metselaar
hr. T. Mortier (België)

Natuurkunde
mw. A. Thurlings (eindredacteur)
Rietganslaan 19, 1343 AP Almere
(036) 8414228, jmthurlings@gmail.com
hr. H. van Bommel
hr. W. van Elsäcker
hr. C.D.G. van der Kamp

Nit
hr. H. Jorna (eindredacteur)
Berkenlaan 108, 7064 HT Silvolde
(0315) 325212, harriejorna@hotmail.com

Vmbo & onderbouw
hr. H. Bruijnesteijn
h.bruijnesteijn@gmail.com

Wetenschapsoriëntatie
hr. A. Pollmann (eindredacteur)
Ruisdaelstraat 42, 6521 LE Nijmegen,
(024) 3222942, arnoudpollmann@gmail.com
mw. M. Bruinvels
hr. A. Cuijper
hr. T. Brink

Toa
hr. H. Bruijnesteijn (eindredacteur a.i.)
h.bruijnesteijn@gmail.com

Jong NVON
mw. M. van Nijhuis
(06) 42514904, m.j.vanijhuis@gmail.com

Webredactie
hr. G. Beukema
gpbeukema@yahoo.com

Bureauredactie
mw. H.J. Koning
Parallelweg 1c, 7941 HH Meppel
redactie@nvon.nl

NVON-BUREAU

Hoofd NVON-bureau a.i.
mw. P. Sloet tot Everlo

Ondersteuners
hr. R. Korporaal
mw. A.M. Leeman
nieuwsbrief

Secretariaat/ledenadministratie mw. H. Tangenberg, Parallelweg 1c,
7941 HH Meppel (0522) 243347 (maandag, dinsdag en donderdag); secre-
tariaat@nvon.nl voor algemene vragen, ledenadministratie@nvon.nl voor
aanmelding, opzegging, adreswijziging e.d. Voor vragen over declaraties
kunt u mailen naar boekhouder@nvon.nl. U wordt verzocht 1n de mail uw
lidnummer en uw telefoonnummer te vermelden.

LEDENSERVICE

NVON-artikelen kunt u bestellen bij
de ledenservice door overmaking
van het bedrag o.v.v. het
artikelnummer en uw adres.
IBAN NL40 INGB 0000 6198 09
t.n.v. NVON te Meppel,
ledenservice@nvon.nl